

31/9/26

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్నపట్టణము 1928-వ సం॥ జనవరి నెల 17-వ తేది మంగళవారము
నంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనందనపుర పుష్కరమాన బహుళ దశమి.

No. 242
సంచిక ౨౪౨

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వలకువేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మాస్సును, వాయు పోట్ల
బావును, సర్వపునోవ్వుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదియను,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట వట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నోవ్వులకు సంచలనవంతిది.
పంచభాష చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-8 0-10-0
డజన్ 1-8 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియంట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపోజీ
6, 7 తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు
శీ
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

క్రొత్త కూర్పు] తెలుగు [1927 సం॥ పు

హిందూలా

రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు,
బి. ఏ. బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథకర్త. 4280
మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులుగారు,
బి. ఏ. బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తారకర్త.
మంచి అచ్చు, దళసరి కాగితములు, గట్టి కాలిగ్రాఫ్ లైయ, వై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు,
480 పేజీలు. వెల రూ. 8-0-0. పోస్టాజున్న నహా రూ. 8-8-0
కొలది ప్రతులు మాత్రము అచ్చుపడియున్నవి. ఈ పెన్సిల్ గ్రాము తిరుగా అచ్చుపడుట
దుర్లభము. కనుక వెంటనే తెచ్చించుకొనువారికి తప్ప ఇతరులకు దొరకదు.
విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు - మద్రాసు.

శ్రీ సకలతత్త్వార్థదీపిక 4418
వెల రు 1-0-0, పోస్టాజీ ప్రత్యేకము
గురుశిష్యసందర్శనము, ప్రణవము, సగుణస్వరూపము
త్రిమాతృలయత్పత్తి, శంకరాచార్యశ్చరిత్ర పంచీకరణము, శివు
నిగమశాగమనములు, అన్న స్వరూపము, చక్రవిద్యయము, అజ
సాగాయాత్రి, పంచకోశములు, పిండోపత్తి, వైరాగ్య ప్రక
రణం, సృష్ట్యాదివిషయవివేచనము, నిత్యార్చనసానవిధులు
భిక్షురూపాదుభాగవిధి, వైడ్యకీమంత్రము, శివార్చనము, భక్తి,
శివైశ్వర్యము, ముక్తి, సహాచార్యము మున్నగు 45 విషయ
ములుగలవి.
కాశీనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారు,
ఈర్వుగల్లు. బెజవాడతాలూకా కృష్ణాజిల్లా
గాంధీ దైవజ్ఞానం
భగవద్గీతానుసరించిన రీతిలోని బహువిధానములగు
శ్లో 1-0-0. వైశిష్ట్యశ్లో 0-4-0 అవును. శ్రీశైవాయము
కాలమును తెలుపవలెను. సర్వశాస్త్రములయందును ఇతను
పొందుటకు *మహాగ్రంథ* కామును 1 కి రు 2-0-0, బి. ఏ.
భిక్షులు. 0-4-0 2598
బి. శే. శతకోసాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా

నగల కొనదలచినప్పుడు ప్రప్రథమమున మీ పనివిమి?

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును
విచారించి, సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే.
పలుకముల వెండి సామానులు, బంగారు నగలు నిధ
ముగా ఉన్నవి. సీనువెండికి, పవరం బంగారును పూచి
నిష్కబదము. అక్కరలేనిది వాపను తీసుకొని నేరు
నగలివ్వవచ్చు. మరియు వాతాదాయల కనేక సౌకర్య
ములు గలవు. మతో లావాదేవి చేయించునట్టి వారినిడిగిన తెలియను.
రంతి విలాసం
ఉమ్మడియాదో
**ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి,
గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,**
నగలవ రకములు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

పాయిసకెల్లర్.
బి. బి. వి. స్వామిగారి దివ్యాపధము.
బయటికి లోపలికి చులభోపాయముచే నుపయోగించు
నదిగాయున్నది. ఆశీర్వాదు, ఆనంద, శుభ్రులను, చక్ర, మక్క
దన్య, భేనులు, నులబద్ధము, శీత్రము, వ్యాధి, మొదలగు వాటికి
దివ్యాపధము. కుక్క, కీట్ల, పాము, కీటక ఇత్యాది జంతు
దన్యమైన లోపలికి కొం నిచ్చి బయటికి పూసిన పక్షులను
విషమును పొరించును. పక్షులకి, చిరువ్యాధి నివారము. పల్లు
నొప్పికినిమాడ నుపయోగింపవచ్చును. మత ప్రాసిన వ్యాధి
లాగు యోగ్యతాపత్రములతో పంపెదము.
అడ్రస్ :- నాగర్ అండ్ కో,
జనరల్ మెచ్చెట్టు, చిత్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

పాగాకు

పత్తిపంటలను పెంపొందించే పాగాకు యావల పంటలలో ఒకటి. ఇది పాగాకు పంటను పెంపొందించుటకు అవసరమైన పంటలలో ఒకటి.

ప్రపంచమున బియ్యము నాలుగు పెంచుతారు. దీని యావల్యతను మనదేశపు ప్రజలు అంతగా గ్రహించినట్లు తోచదు. కావుననే నాడు మల్లయును తగు ప్రజాపక్షపాదా మిదమిక్కిలి యిబ్బగ్రాహితవహించుచు.

రియేన యావల్యతను చూపవు. అట్టి నిరసించిన ఆకు తేలికయై తేత రంగు గలిగి, దృఢత్వమును, సాగి నిరసించిన గుణమును

పాగామొక్క విశేషయోగమును కోరినదియగుటవలనను అట్టి యెరువు అభికారమునందు రకమునందును

సత్వము అప్రభావము నూపుర పావ్యమును పావలము చేయుటకు పూర్వము అవగాళిలగుటకు చేయుటకు పూర్వము

మూజేటి రంగులు, గుంటూరు.

ఆంధ్ర అమెరు

అమెరికనుల యుత్సాహము

(విలువ పరిమిత)

అమెరికనుల జననీ 14: అమెరికనుల యుత్సాహము ఇంకొక సంగతి

అమెరికనుల రాకచే సామ్రాజ్యదేశమున ప్రాచ్యజాతులకు చాలా లాభము గలుగుచున్నదనియు, ఒక్కొక్క

అమెరికను ప్రతికలు అమెరికనుల నిరాదరణమును ఆయన వ్యక్తివైఖరిగూర్చి ప్రశంసించుచు వ్రాసినసంగతులను

ది ఆంధ్ర ఇన్స్ట్రూమెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానము: మచిలీపట్నము. స్థాపిత: 28-8-1925. మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు: డాక్టర్ కోకా ఆచార్యులు రావుగారు.

కాన్ మన్ శాండిల్ సోపు నెం 1

కాన్ మన్ శాండిల్ సోపు పొందించువాసగలది. మృదులకరమైనది. కాన్ మన్ శాండిల్ సోపును

కాన్ మన్ శాండిల్ సోపు శ్రేష్టమైనది

Sole Distributors & Wholesale suppliers National Chemical works. 51 Bunder Street, MADRAS.

72, పిడారియార్ కోవిలపేటి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

భారత దేశము - అప్పగింపునము

మూంఁచెత్త గార్దియనుపత్రిక

అప్పగింపునము భారత దేశమునకు నడుపుటయు అట్లుంటే విదేశీ పాపమునకు బయటదేవులయొక్క మిక్కిలి అపూర్వమైన విషయమై యున్నది అనియొకండు ముఖ్యమంత్రి దేశములలో అప్పగింపునము కేవలము అనియొకదేశమైయున్నది. ఈ దేశము కేవలము ఒంటరిగానున్నది. చాల దేశములతోనున్నది. అట్టియొకదేశము యొకమామూలము అనియొకదేశము పరిపాలనక్రింద జర్మనీయును ప్రాచీనమైనది మొదలు చాల అభివృద్ధిచెందసాగినది. ఈ రాజ్య అధికారమునకు నామధ్యమము కలవాని వలె కనబడుచున్నది. అప్పగింపునము యొక్క ప్రముఖము. ఆ దేశమున మహమ్మదీయమతా వేళము మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నది. ఆ దేశమున విదేశీయల అధికారము లేకమైననులేదు. ఆ దేశము వ్యవసాయమును కలిగియున్నది. కాని ఆ పరిపాలనపద్ధతి పాశ్చాత్యదేశములలోని పరిపాలన పద్ధతినిబట్టి యేర్పడుచున్నది. అప్పగింపునము యొక్క రాజ్యమున నిడుమబడుచున్నదిగాని అతడు యెవరికిని బాధ్యుడైనానట్టి పర్యవేక్షణనున్నదిగు నిరంకుశమును కాదు. అప్పగింపునము నందలి పరిపాలనా విధానము భారత దేశమునందలి మహమ్మదీయులు ఆలోచించుకొనుటకు మంచి అవకాశమును కల్పింపగలదు. భారతదేశమునందున్న ముస్లిములను నిర్మించుటలన రాజనీతిజ్ఞులకు భారతీయులలో అనభిజ్ఞులగువారు అప్పగింపున పరిపాలనమునుగూర్చి మితిమీరిన ఉత్సాహమున మునుంగుతుండే తప్పించుకొనగలగుదురు గాని వారిలో యొకవలగువారు భారతీయులలో మనోనిలైన కమలాలను గూర్చి ఆలోచించుకుండవలదు. అందుకవారిని నింపించవలదు. ఇట్టిపరిపాలనము చీనాలో కష్టములనుకలిగించుకుండే పొగలేదు. అట్లులే అప్పగింపున దేశమునందుగూడ కష్టములను కలిగించుకుండే కొనసాగదు. భారతదేశమునకు యిరువదారుగు దేశములనదగిన చీనా అప్పగింపున దేశములు పునర్నివసంబంధమున ప్రసవనీయన ననుభవించుచుండ నందు తాముగూడ పొల్లునుటకు తమకు స్వేచ్ఛ లేకపోయినయని భారతీయులకును కొంతవరకు అర్థమగుచుండవలదు. అనుభవములవారును నిదానముగ నాడును నమ్మదగిన నిర్ణయములను కోరెదరు. యావత్తులు మాత్రమే మనఃప్రబోధముపెనసే ఆధారపడెదరు. ప్రసవనీయన లేకుండు భారతదేశమున పునర్నివసకలగదనిగూడ వారు నమ్మెదరు.

తాముల కమిషనునందు యిండియానుంట్రి కార్యాలయమువారు భారతీయులను, సభ్యులనుగా నియమించుకపోవుట తాముచేసిన యూహ అప్పగింపునములపునకుచ్చినంతమాత్రముననే వికలముకాగలదు. ఈ కమిషనుగో కేవలము పార్లమెంటు సభ్యులకమాత్రమే నియమించునెడల పార్లమెంటువారి కామొదకరమును అనుసాన సాధ్యమునకు విధానమును నిదగదు ముట కనకాశమధికమగునను నూహతోనే బ్రతిమీలువారు ముదబుడలు నిర్ణయించిర నుట నిశ్చయమే. భారతీయుల నిందు నియమించు క పోవుటచే వీనిని బహిశకరింపబడుట భారతీయులు ప్రప్రథమమున నిశ్చయించుట సహజమని యిండియా మంత్రి కార్యాలయమువారు ప్రకటించియుండవలెనుగాని యిదివరకు భారతీయుల ప్రయత్నములు కొనసాగనందున సామాన్యప్రజలలో నిరత్యూహము కలిగినదనియు, వైకమర్శములేదనియు, నాయకులందు ప్రజలకు నమ్మకములేదనియుగూడ యిండియానుంట్రి కార్యాలయమువారు చెబుచున్నందున బహిష్కరణమును పూర్తిగా కొనసాగించవలెన నాయకులు పోతులై యీ కమిషను కేవలము మన నెచ్చినంత లాభమును రాబట్టుటకే నాయకులు ఇతరకాంక్షలేకుండుకొని యిండియానుంట్రి కార్యాలయమువారు నిశ్చయించిరి. భారతీయులకు లబులచేయుటయే సమంజసమై యుండును. కాని వారికిను యేమియును నిర్ధారణ చేసియుండునో పోవుటచే నట్టి యభిప్రాయము వారికికొద్దిగాకలిగియున్న ను యీ అప్పగింపున ఉల్కాపదనమున నది మరల తిరిగిపోవు కేమాయని తోచుచున్నది. ఇప్పటివరకును మనకు తోప్పకుండు అంగలన అధికముగ త్యాగమునచేసిన అభివృద్ధులగు భారతీయులకు గూడ దానివలన మనకు ప్రతిఫలములేదు పొందును. ఇది మిక్కిలి గొప్ప అశక్త్యము. మనకు తోడ్పడుటలన పరిపాలనా విధానమున మీరు అత్యధికమగుననుభవము కలిగింది. వీరియల మనకు బాంపోయిరని అతివాదులు వీరిని నిరసించుచుండిన సహకారములననే లాభి పాధికముగా కలుగకది ప్రజలకు నిరసనపూర్వకముగా ముప్ప ప్రజలకు వశపడనుకొనిగోరు మీకేదేయించిరి. ఇట్లుండే సభ్యులను వీరిలో కొంతమందిని సభ్యులగా నియమించియున్నచో ప్రజలకు నిరసనకొనవలసి వారికది మునిపాధనముకావలసింది. అట్టి అవకాశమును గూడ బ్రతిమీలుంట్రి లేకుండచేసెను. భారతదేశమునందున్న ముస్లిములను నిరంకుశమున అట్లుంటే విదేశీ పాపమునకు బయటదేవులయొక్క మిక్కిలి అపూర్వమైన విషయమై యున్నది అనియొకండు ముఖ్యమంత్రి దేశములలో అప్పగింపునము కేవలము అనియొకదేశమైయున్నది. ఈ దేశము కేవలము ఒంటరిగానున్నది. చాల దేశములతోనున్నది. అట్టియొకదేశము యొకమామూలము అనియొకదేశము పరిపాలనక్రింద జర్మనీయును ప్రాచీనమైనది మొదలు చాల అభివృద్ధిచెందసాగినది. ఈ రాజ్య అధికారమునకు నామధ్యమము కలవాని వలె కనబడుచున్నది. అప్పగింపునము యొక్క ప్రముఖము. ఆ దేశమున మహమ్మదీయమతా వేళము మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నది. ఆ దేశమున విదేశీయల అధికారము లేకమైననులేదు. ఆ దేశము వ్యవసాయమును కలిగియున్నది. కాని ఆ పరిపాలనపద్ధతి పాశ్చాత్యదేశములలోని పరిపాలన పద్ధతినిబట్టి యేర్పడుచున్నది. అప్పగింపునము యొక్క రాజ్యమున నిడుమబడుచున్నదిగాని అతడు యెవరికిని బాధ్యుడైనానట్టి పర్యవేక్షణనున్నదిగు నిరంకుశమును కాదు. అప్పగింపునము నందలి పరిపాలనా విధానము భారత దేశమునందలి మహమ్మదీయులు ఆలోచించుకొనుటకు మంచి అవకాశమును కల్పింపగలదు. భారతదేశమునందున్న ముస్లిములను నిర్మించుటలన రాజనీతిజ్ఞులకు భారతీయులలో అనభిజ్ఞులగువారు అప్పగింపున పరిపాలనమునుగూర్చి మితిమీరిన ఉత్సాహమున మునుంగుతుండే తప్పించుకొనగలగుదురు గాని వారిలో యొకవలగువారు భారతీయులలో మనోనిలైన కమలాలను గూర్చి ఆలోచించుకుండవలదు. అందుకవారిని నింపించవలదు. ఇట్టిపరిపాలనము చీనాలో కష్టములనుకలిగించుకుండే పొగలేదు. అట్లులే అప్పగింపున దేశమునందుగూడ కష్టములను కలిగించుకుండే కొనసాగదు. భారతదేశమునకు యిరువదారుగు దేశములనదగిన చీనా అప్పగింపున దేశములు పునర్నివసంబంధమున ప్రసవనీయన ననుభవించుచుండ నందు తాముగూడ పొల్లునుటకు తమకు స్వేచ్ఛ లేకపోయినయని భారతీయులకును కొంతవరకు అర్థమగుచుండవలదు. అనుభవములవారును నిదానముగ నాడును నమ్మదగిన నిర్ణయములను కోరెదరు. యావత్తులు మాత్రమే మనఃప్రబోధముపెనసే ఆధారపడెదరు. ప్రసవనీయన లేకుండు భారతదేశమున పునర్నివసకలగదనిగూడ వారు నమ్మెదరు.

మొన్న కొనబడుచు మన నాకే వికరీతము. అతివాదులు తమ కోరికలను పూర్తిగా కోరెదగినా వీని మును తగ్గింపదు. కావుననే యిప్పుడు అనుభవజ్ఞులగు నాయకులుగూడ ప్రతిమీలించియున్నారు. వీరిలో చాలమంది బహిష్కరణమును సంగ్రహమున ముక్కు కమకలవారందరును విచారణ సంఘమును బహిష్కరింపవలెననియే కోరుతున్నారు. దావారు బహిష్కరణమును గుర్తుపెట్టినవలెదగు యిదిగొప్ప అవకాశముననియే నిరవరచి బహిష్కరణమున కనుమతి నొసంగియున్నారు. ఈ బహిష్కరణమును పరిగ్రహించినచో మరలవైకమర్శమును కొద్దిగా నైన కలిగింపవచ్చుననిగూడ వారాశించుచున్నారు రాష్ట్రములలోని మంత్రులు మున్నగు రెండవతరగతి నాయకులుమాత్రము బహిష్కరింపరాదనుచున్నారు. భూస్వాములు నిమ్మబాతులు మున్నగువారుగూడ బహిష్కరణము నామొడింపుటలేదు. మహమ్మదీయులలో చాలమంది బహిష్కరణము నామొడింపనియే తోచుచున్నది. బహిష్కరణమువలన కలుగులాభము నెవరును దెలుపుటలేదు. అవకాశములకు ప్రతిక్రియ నేనువలెననియే వారు పలుకుచున్నారు. ఈ జిప్సవాదు వెనుక మిల్లరు సంఘమును బహిష్కరించినరీ యెప్పుడున్నాడు. అట్లులే యిప్పుడు భారతీయులు నైపుణ్య సంఘమును బహిష్కరింపగలిగిన భారతీయులయే యిదిగొప్ప చెప్పబడుచున్నది. భారతీయస్వరాజ్య విధానమును బ్రతిమీలు పార్లమెంటు వారే నిర్ణయింప నర్హులనువిషయముగూర్చియే భారతీయులకనమ్మతి చాలహెచ్చుగానున్నది. అనియొకండు ముఖ్యమంత్రి యితరదేశములలో జరుగుచున్న విషయములకు తామెరుగకపోలేదని సయమునసంఘమువారు భారతీయులకు స్పష్టపరచవలెను. ఇతర దేశములలో కలుగుచున్న ప్రజాస్వాంత్యమువలన భావోద్వేగమును కలిగియున్న భారతీయులపట్ల సానుభూతిని చూడవలెను.

విద్యార్థులు రాజకీయములందు పాల్గొనవచ్చునా?

వీ. రామస్వామి మొదలియారుగారి ఉపన్యాసము
నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు చింతాడ్రెవేరు లిబరరీ ఎడమి వారి వారి కోత్తనసంకల్పమున వీ. రామస్వామి మొదలియారుగారు "విద్యార్థులు రాజకీయములందు పాల్గొనవచ్చునా?" అను విషయమునుగూర్చి మాట్లాడిరి. శ్రీయుత ఓ. తనికాచలం చెట్టిగారు ఆగ్రాసాధిపత్యమున వహించియుండిరి.
సభ ప్రార్థనతో మొదలిడెను. కార్యదర్శి గత సంవత్సరమునందు తాము కొనించినవనిగూర్చి చదివి సంఘముయొక్క ముఖ్యాధ్యక్షులను తేర్కొనెను. సభ్యులను విద్యార్థులుగా చేయుట, శరీరకముగాను, మానసికముగాను అభివృద్ధిచేయుట, మంచి ఉపన్యాసములకు తయారుచేయుట మొదలగునవి కొన్ని ముఖ్యాధ్యక్షులని చెప్పిరి.
శ్రీయుత రామస్వామి మొదలియారుగారు విషయమును గూర్చి ప్రసంగించుచు 35, 40 సంవత్సరములకు పూర్వమున్న పరిస్థితులకును ఇప్పటి పరిస్థితులను పోల్చిరి. "ఆకాలమునందు విద్యార్థులు రాజకీయ సంబంధమును సభలకు నడుపుటకు వీలులేదు. చారిత్రకములను జూచుట కవకాశము లంభకంఠై లేకుండుటయేకాగ ఉపాధ్యాయులు గూడ వారుగల నుండి ఈ పద్ధతుల నతిక్రమించువారిని పట్టుకొని దండించెదవారుకాని ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారిపోయినవి. విద్యార్థుల సహాయము యే విధముగనో ఒక విధములే కుండ కాంగ్రెసు జరుగుచున్నది. ఇప్పుడు విద్యార్థులందరూ చాపాటుముగ సభలకువచ్చుచున్నారు. బంగాళా విభజనపట్ల కలిగిన ఆందోళనతో యావత్తు వృద్ధులు వారాప్రతికల జనుల మొదలెడిరి ఆ నాటికింకయు నీ దేశమున రాజకీయ పరిస్థితులందు జీవక కనమిచుచున్నది. యావత్తు అసభ్యాయులుగ సభలకు బోవుటచే అందు నియమించబడిన నిబంధనలన్నియు కాయినవి. నేను విద్యార్థులు సభలకు చారిత్రకములను జుమ్రుట, విషయములను తమలో తాము విశ్లేషించుట మొదలగునవి చేయుచుండుట కాంచుచున్నాము. విద్యార్థి విచారణతరగి విషయముగాని సమస్యగానలేదు. ఇంగ్లాండునందు అక్సుఫోర్డు యూనివర్సిటీలందు, అందున్న విద్యార్థులు దేశమునకు సంబంధించిన అన్ని విషయములను ధాన్యముగ చర్చించుచుండురు. పార్లమెంటుసభ్యులను దేశమునందుగల నాయకులను సదరు సభలకు పోజరై వారలకు మంచినీటిని నిచ్చి వంటివర్గముల నుంచునుండురు. వారికి కేమంచికా

ర్యమునుగాని ఉపయోగకరమును దిట్టము పార్లమెంటున ప్రకటన పట్టుటగాని ఈ యూనివర్సిటీలకు సామాన్యమగుకేయరు. కనుక విద్యార్థి అన్ని విషయములను చర్చించి తెలిసికొనవచ్చును.
ఈ కాలమునందు బి. యే. పరీక్షకు పాస్యముచేసిన విద్యార్థులలో నీకమంది అంగమునందుగాని తమ మాతృభాషయందుగాని ముచ్చటించలేకున్నారు. ఇది కడుంగడు కోపనీయును. ప్రజాప్రభుత్వమునందు ఉపన్యాసములు విస్తారముగ నుండవలెను. దేశమునందు భావములను ఉద్బోధించుటకు ప్రభుత్వ విధానమును సర్వజనామోదకరముగనుండి జేయుటకు ఉపన్యాసములు వలయును. ప్రజల యావత్తులందును మంచి ఉపన్యాసములనుటకు సదా ప్రయత్నించుచుండవలెను. వారి హృదయములందుగల భావములను స్వేచ్ఛగ నితరులకు వ్రాతయాలముగాని ఉపన్యాసములవ్వారగాని తెలియజేయుచుండవలెను. రెండును కలిసియున్నయెడల మిక్కిలి ప్రశంసనీయును.
విద్యార్థి శాంతముతోనుండి చక్కగా నాలోచించుట, దానిని తెలిసికొనుట, అన్నిటికంటెను ముఖ్యమైనది. ఉపన్యాసములు వినివిని ధోరణిని చూచి సంతసించుటయేకాక ఆ ఉపన్యాసమునందు యేది యథార్థమో యేదిమంచియో యేదిచెడ్డవో అని విమర్శించుట అత్యవసరము.
విద్యార్థులు ఒక ఉద్యమమునుగూర్చి తీవ్రప్రచారము నలపరాదు. బుద్ధివికాసమునకై విద్యార్థి చక్కగ జ్ఞానమును సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుటకు వలెను. ఈ తరుణము దప్పిన మరలరాదు. ఇప్పుడు మంచిజ్ఞానము సంపాదించిన భావిప్రజలులో మంచి సలహాలను ఇతరులకెప్పుడులోనోమి అందరిని వంచినవర్గములో నుండుటయేదేమి కాంగ్రెస్ తోడ్పడగలదు ఇప్పుడుగల చిన్న ఆలోచనలు అప్పటికి పరిపక్వముకాగలదు. కనుక విద్యార్థి ముఖ్యముగ జ్ఞానము సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుటకు వలెను. ఇంకను దేశమునకు వలయు ముఖ్యవిషయములను గూర్చి ముఖ్యముగా హిందూదేశమున ప్రస్తుతము రానున్న రానులకవిషయను గూర్చి విద్యార్థులు చర్చించుకొనవచ్చునుగాని అందు యే విషయము పాల్గొనవలెను, పాల్గొనకూడదు.
వీరైన దేశభక్తులను సంభవించినప్పుడు విద్యార్థులు వృద్ధులు అను వివక్షణలేక అందరును పాల్గొనవలెను. విదేశీ పాపమునగ్రామసమయమునందు ఇంగ్లాండునందుగల కళాశాలలన్నిటినింకియు విద్యార్థులు పోయి యుద్ధమును పాల్గొనిరి. అట్లులే క్లిష్టతలను దేశమునకు సంభవించినప్పుడు విద్యార్థులు విధిగ పాల్గొనవలెను. అంతేకాని తమ స్వలాభమును చూచుకొను కొందరు నాయకులు చేయు దుర్మార్గములే విద్యార్థులు పాఠశాలలను విడువరాదు సహాయ నిరాకరణోద్యమమునందు విద్యకమానిన విద్యార్థులెట్టిమస్తియందున్నది మనకు తెలియదు. విద్యార్థులు తమకు విధింపబడిన పుస్తకములనేకాక జ్ఞానము నిచ్చు అనేకగ్రంథములను జదివి జ్ఞానమును సంపాదించవలెను.
గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు పాల్గొనవలెను
తాము సంపాదించిన జ్ఞానమును తమయందే చాచికొనక విద్యార్థులు తమ స్వగ్రామములకు బోయినపుడు అచ్చటగల సామాన్య ప్రజలకు తమ జ్ఞానమును జెప్పవలెను. తమకు తెలిసినవియు ప్రజలకు తెలియని అనేక విషయములు కలవు. నేన్యగాండ్రు తెలిసిన విషయములు ఇతరదేశములలో నేన్యగాండ్రు ఉపయోగించి చాల ధనమును ఆర్జించుచున్న మార్గములను చారిత్రసంబంధముకు సంకులను వారలకు జెప్పవలెను. ఇట్లు ప్రబోధము కావించుటలన్ని భారతదేశము త్వరలో నిడురనుండి మేల్కొని తన విద్యుత్తగర్భమును నెరవేర్చగలదు. అని హెచ్చరించిరి.
ఆగ్రాసాధిపతిగారు వస్తువుగ ఉపన్యాసములను గూర్చి ప్రసంగించి తమకుకావించిన గౌరవమునకు పంపుచువారికి తమ కృతజ్ఞతను వెల్లబెట్టిరి.
సభాపతికిని ఉపన్యాసకలకను అభినందనములతో సభ ముగిసెను.
పోవును అనునట్లు రాజగారు మాదులు కేసినపుడు అట్లా చంకిల్లము పోవు ఇంటి పాడిరట. ఆదేప్రయమను 800 ఏండ్లనుండి పోవు ఎదుట మొక్కాల్ల పోవు నిలబడక పోవు చేతిమీద బెట్టుకొనకుండ పోవుకు సందర్శించినది ఒక్క అప్పగింపు రాజగారే యెవరున్నాడు. ఈమాధ్యులను గూర్చి ఎవరికి తోచినట్లు వారనుకొను చున్నాడు.

కృష్ణ యెన్నికలకేసు

16-1-28

(వ్యక్తిగత లేఖ)

ఉత్తరవాక్యము

నేటికను 11 గంటలకు కృష్ణ యెన్నికలకేసులో ప్రతివాదుల తప్పు సాక్ష్యాలు కె. పి. కృష్ణారావుగారి యెదుట ప్రారంభమైనది. ప్రతివాదులపక్షమున కె. చక్రవర్తిరావుగారు విచారణచేసిరి. పిటిషనరుల తరపున సి. పి. రామచంద్రయ్య కౌన్సిలరుగా వచ్చిరి.

కొండవీటి కేశవరాయుడు, కాపు, బందలాయ చెరువు గత శాసనసభ యెన్నికలు తెలుసును నేను వోటరును. నన్ను వోటింగున మిగిలిన రాజాగారు అడిగినారు. ఎన్నికలకు 15 రోజులకు పూర్వము వచ్చి అడిగినారు. వారితో మండల రామస్వామిగారు కూడ వచ్చినారు. అర్ధా కృష్ణారావుగారి నెరుగుదున్నాను. ఆయన రాజాగారిలో రాలేదు. రాజాగారు వోట్లను మై పువూరివారిని అడిగినారు. నాకు 20 యెకరముల భూమి వున్నది.

కౌన్సిలరు

ఎ పు డు రా జా గారు వచ్చి నది చెప్పలేను. రాజాగారిలో రామస్వామిగారు కాక డ్రైవరు తప్ప మరెవ్వరూలేదు. రాత్రి 7 గంటలకు మోటారులోవచ్చి నారు. రామస్వామి అలయమువద్ద ఆగినారు. మోటారు వచ్చేసరికి గ్రామస్థులంతా వారంతటవారే వచ్చినారు. వారిని ఎదురింపలేదు. ముగ్రామమునకు అవనిగడ్డకు ఒక మైలు దూరము. రాజాగారు ఎస్తారని మాకు తెలియదు. కాని రమణయ్యవాయుడు గారు రాజాగారికి వోటింగుని మనిషిని పంపించారు. ఎన్నికలకు ఇదిపదిహేనురోజులక్రింద కొండవీటి అడినారాయణ ద్వారాకలుకు పంపినారు. ముగ్రామం అంతా కాపులే, పల్లెవారుకూడ వున్నారు. ముమారు 100 యింట్లు ముగ్రామములో వున్నవి. ఇందులో ముమారు 20 పల్లెవారిది, మిగతా 80 కాపులవి. రాజాగారు నుమ్మల నందరిని వోటింగుని అడిగాడు. మేము యిస్తామన్నాము. మండల రామస్వామిగారు కూడ వోట్లు రాజాగారి కిచ్చుచి అడిగినారు. డ్రైవరును రాజాగారివెనకి అడిగి తెలుసుకున్నాము. రామస్వామిగారి నదివరకెరుగున్నాను. గత 20 సంవత్సరములనుంచి యెరుగున్నాను. ఇతనికి నాకు బంధుత్వములేదు. ఒక కలంబులమే. నా యింట్ల యెకరములలో సగం నాకే వున్నది. సగం యితరులపేరున్నది. పిల్లలకు కొంతకాలము మా బావగారు చరిచోయినపుడు 30 సంవత్సరములక్రింద మోటారుగ నున్నాను నెలకు కాలుగో అయిదో యిచ్చేవారు. అవనిగడ్డ యూనియన్ ఆఫీసులో ఒక సంవత్సరమో రెండు సంవత్సరములలో బిల్లు కలెక్షరుగా నున్నాను. ఇది జరిగి యింట్ల సంవత్సరములైనది. రెండువేలన్నరములక్రింద తాలూకాలో మొంబాకు నిలబడినాను. అప్పుడు ఆరగారు అభ్యర్థులున్నారు. కంకంశిని వెంటటరంగయ్యగారు కూడ ఒక అభ్యర్థి. నన్ను నిలబడమని రామస్వామిగారు ప్రార్థన చేసినారు. నా అంటు నేనే నిలిచినాను. దీని ద్వారాచా ర్యులగారిని యెరుగున్నాను. ఆయన మాయాబట్టి వైద్యులు చేయరు. ముగ్రామంలో కస్తూరమ్మ నాకు తెలియదు. ముగ్రామములో పార్టీలు లేవు. ద్వారకాచార్యులగారి పార్టీకి చెందను. ద్వారకాచార్యులగారు గతయెన్నికలలో రాజాగారి తరపున పనిచేసినారేమో నాకు తెలియదు. తాలూకాలో ఎన్నికలలో నా పక్షమున పనిచేయలేదు. ఎన్నికలసందర్భములో ద్వారకాచార్యులుగారు మావూరు రాలేదు. నాకు రెండువేలు ఆస్తువున్నది. నేనుల ముత్తయ్యకు నేను బాకీలేను. నా కేసు నోటిసు వచ్చియుండలేదు నేను సర్వేసారాయణగారికి 12 రూపాయలకే నిరాకర్యకానికి 400 రూపాయలకే వున్నాను నేను దానయ్యకు నా ఆస్తి అంతా తన భాగస్వామిగాను. కమ్మల రామదాసు నాకు బంధువుకాదు. అతని మేనల్లుడికి నాకు తురుగు యిచ్చినది. ఈ కేసులో సమ్మతు సూరంగం పున్నయ్య తెచ్చియిచ్చినాడు. పున్నయ్యగ్రామం అవనిగడ్డ పునర్విచారణ లేదు.

2 కమ్మల రామదాసు, కాపు, బందలాయ చెరువు గత శాసనసభ యెన్నికలు తెలుసును. నేను వోటరును. నదియెకరములభూమి వున్నది. ఎన్నికలసందర్భములో మిగిలిన రాజాగారు పదిహేనురోజులకు పూర్వము వచ్చి నారు. మండల రామస్వామిగారు వచ్చినారు. వీరంతా మో

టారులో వచ్చినారు. డ్రైవరుతప్ప యింకెవరు రాలేదు. అర్ధా కృష్ణారావుగారి నెరుగుదు. అర్ధా కృష్ణారావుగారికి ముగ్రామంలో పలుకుబడివున్న దేమో నాకు తెలియదు. ఆయనను నేనెరుగను. రాజాగారు మండలరామస్వామిగారు వోట్లు అడిగినారు. మేము యిస్తామన్నాము.

కౌన్సిలరు

నాకు వచ్చిన నాకం నెల తెలియదు. పిపావరి అడవివా సర్దు 10 రోజుల పూర్వము వచ్చినారు. ప్రార్థుగ్రంథనలేకు వారే వచ్చినారు. ముమారు 7 గంటలకు అవుతుంది. అది వీకటి రాత్రి. వచ్చి రామస్వామిగారివద్ద కాదులోనే ముగ్రామం ఉన్నాడు. ముగ్రామంలో వారు కొంతమంది. అదివరకే నుడివద్ద వున్నాము. రాజురాగానే క్రిష్ణవంశ వచ్చినారు వచ్చుచి లై రాగి చచ్చాడో కేవో వీట్లు చూడలేదు. అతనితోడి రామస్వామి వచ్చాడు రాజాగారిని అంతరపూర్వము ఎన్నడు చూడలేదు. మండల రామస్వామిగారి నెరుగున్నాను. వారిని అడిగి రాజాగారిని తెలుసుకున్నాము. వోట్లకొరకు రాజాగారు ఎచ్చారని రామస్వామిగారు చెప్పినారు. మమ్మలను వోటింగుని రామస్వామిగారు అడిగినారు. తరువాత రాజాగారుకూడ అడిగినారు. రామస్వామిగారిని పక్షిక్షించి యెరుగున్నాను. వారికి నాకు దగ్గర. గుర్తును లేదు. దూరము బంధుత్వము వున్నది. మాకులంబారుగాని వేరే బంధుత్వము లేదు. మావూరికి వారివూరు నాలుగుమైళ్లదూరములోనున్నది. తాలూకాలో మొంబాకు పుడలవలనన, పెద్ద ఆనామి అనుటవలనన, రామస్వామిగారిని మావూరువారంతా యెరుగు న్నారు. అర్ధా కృష్ణారావుగారికి యంతరకు నేను చూడలేదు. కొంతకాల మైవరివారే రామస్వామిగారు రమణయ్య నాయుడుగారు వోట్లపందర్భములో వచ్చినారు. ఎన్నికలు పదిరోజులందనగా వచ్చారు. వోటింగుని అడిగినారు. సింగిల్ వోటు యిచ్చుచి అడిగినారు. ఇతరుల వోట్లు అడుగుటకై గొల్లపూడి చలపతిరావుగారు వచ్చి కాంగ్రెస్ వాడికి యిచ్చుచి అడిగినారు. రాజాగారికి నామి కియ్యము అని చలపతిరావుగారిలో చెప్పినాము కొండవీటి కేశవరాయుడు వరుసకు పింకండ్రి అవుతాడు. దూరపుబంధుత్వము వున్నది. అతనికూతుర్ని నామేనల్లుడికి యిచ్చినారు. నాకు బుద్ధయ్య అనే తమ్ముడున్నాడు. గల్లమెద వేకనూరు రోడ్డుకు కంట్లాపు పనిచేయడు. డి. పి. డబ్లియు. కంట్లాపుగానున్నాడు. మోదుమాడి అక్కారావువారెం రోడ్డుకు కంట్లాపుపని చేయలేదు. నేను దేవుడి యానామలను నానుచేయదున్నాను. ఈ భూమిలను నాకు కవులకేచ్చినది దీవిద్వారకాచార్యులు గారు కాదు వెంకటాచార్యులుగా రిచ్చినారు. వెంకటాచార్యులు ద్వారకాచార్యులు అన్నకలే. ద్వారకాచార్యులకు అందులో భాగంలేదు. పనివున్నపుడల్లా ద్వారకాచార్యులు మావూరు వస్తూవుంటారు. ఎన్నికలసందర్భములో ద్వారకాచార్యులుగారు రాగా నేను చూడలేదు. ఆయన రాజాగారి తరపున పనిచేయగా నేను చూడలేదు. అవని గడ్డ తాలూకా ఆఫీసులో నా వోటిచ్చినాను. రాజాగారి తరపున అక్కడ పోలింగ్ నిజం చెవరో నాకు జ్ఞాపకములేదు. (జ్ఞాపకము తెచ్చుకొని) ద్వారకాచార్యులు పింబుగ ఉన్నాడు. కర్ణంగారు నెంబాకు వేసిన వీటి యిచ్చినారు. నేను చివరకే వచ్చి నా ఆస్తి తాకట్టుపెట్టినాను. అప్పు గత సంవత్సరం తీర్చివేసినాను.

పునర్విచారణ లేదు.

కి భోగిది బసవయ్య, కాపు, క్రొత్తవాలెం

నాకు ముమారు 60, 70 యెకరముల వున్నది. ముమారు 400 రూపాయల పన్ను చెల్లెస్తాను. నేను వోటరునే. గత శాసనసభయెన్నికల నెరుగున్నాను. కొళందరెడ్డిగారు మిగిలిన రాజాగారు యెన్నికల సందర్భములో వచ్చినారు. రాజాగారు తాలూకావచ్చినారు. రాజాగారు మండల రామస్వామి డ్రైవరు వచ్చినారు. ఇంకెవరు రాలేదు. అర్ధా కృష్ణారావునాయుడుగారి నెరుగుదును. ఆయన అప్పుడు రాలేదు. ఆయనకు మావూరిలో పలుకుబడి లేదు.

కౌన్సిలరు

రామస్వామిగారు రాజాగారు వచ్చిన రోజు నెల చెప్పలేను. ఎన్నికలకు పది పదిహేను రోజులకు పూర్వము వచ్చినారు. ముమారు నాలుగు గంటలకు తలగడిదిపించివచ్చినారు. మావూరు అవనిగడ్డకు యెరుగుచిపెట్టు. తలగడిదిపికి నాలుగువర్గాలగులు. రామస్వామిగారి గ్రామం తలగడిదిపి. రామస్వామిగారు నేను బంధువులము. 1927 జనవరి లగాయకు అర్ధా కృష్ణారావుగారి నెరుగున్నాను. బందరు ఇంజనీరు ఆఫీసులో చూచినాను. ఆఫీసులో చెక్కురావలసి వచ్చినపుడు చూచినాను. లోకల్ ఫండు కంట్లాపురుగనున్నందున

చెక్కుయిచ్చినారు. నాకు కంట్లాపు నిర్వహించుటగాను యిచ్చింది. విచారణ. ఎన్నికలసందర్భము అర్ధా కృష్ణారావుగారి నెరుగుదు. మున్ముగారి యింట్లకర్ణం కెరెవర్షన్ రాజాగారు ఆగినారు. అప్పుడు చాలమంది కూడియున్నారు. ముగ్రామమునందు బండరెడ్డి కరసింపం (కె. డబ్లియు. రి) మోటా వచ్చియున్నారు. బండరెడ్డి కరసింపం యాకేసులో సాక్ష్యముయిచ్చినాడేమో నాకు తెలియదు. నేను నరసింపం రాజాగారిలో చూట్టాడనాను. మండల రామస్వామిగారు వోటింగుని అడిగినారు. రాజాగారు మాతో యేమిమాట్లాడలేను. మేమువారితో మాట్లాడలేదు. మావూరురాకపూర్వము రాజాగారి నెరుగను రాజాగారిని రామస్వామిగారు తెలియపరచినారు. రామస్వామిగారు చెప్పటవలసి ముగ్రామం నాకు వోటిస్తామన్నారు. అర్ధా కృష్ణారావుగారి డ్రైవరాతో నాకు తెలియదు. తరువాత రాజాగారికి వోట్లు సమితిం ఎవని రాలేదు. కాంగ్రెస్ తరపున కొదాని ఆనామియులు కేసులపల్లి గోపాలరావుగారు వచ్చినారు. రాజాగారికి నామి మికియ్యను వారితో మేము చెప్పినాము. ముగ్రామంలో యెక్కినమంది కాపులే వున్నారు. తలగడిదిపి వాలిలనులో నా వోట్లు యిచ్చినాను. అప్పుడు మండల రామస్వామి రాజాగారి తరపున పోలింగ్ నిజంబు. రామస్వామిగారు కరెవర్షన్ గ్రామమునందు. తరువాతి మండల లక్ష్మీనరసింపం (రామస్వామిగారి తమ్ముడు) గ్రామమునందుగా నున్నారు. క్రొత్తవాలెం డేగల వాలెం చెరువులకును తలగడిదిపి రోడ్డుకు లోకల్ ఫండు కంట్లాపురును. ఈవనులు తాలూకాలో వున్నవి. అప్పుడు మండల రామస్వామిగారు ప్రెసిడెంటుగా వున్నారు. కంట్లాపుపని రామస్వామిగారు ప్రెసిడెంటుగా వుండగా యిచ్చినారు. అర్ధా కృష్ణారావుగారు కాపు. మా వూళ్లలో ఆయనకు బంధువులు లేరు. మేమిద్దరము అన్నదమ్ములము. 60, 70 యెకరములు మాయద్దరికి బాయింటు.

పునర్విచారణ

బండరెడ్డి కరసింపం నేను అప్పు చెల్లెల్ల బిడ్డలము. కంట్లాపు పనులు తాలూకాలో మైవరి ప్రెసిడెంటు గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు వున్నపుడు పూర్తిచేసినాను.

దేవరకొండ సుబ్బయ్య, క్రొత్తవాలెం, కాపు

నేను వోటరును. గత శాసనసభ యెన్నికలు నాకు తెలుసును. రాజాగారు రామస్వామిగారు వోట్లు అడుగుటకు మావూరు మోటారులో వచ్చినారు. వారిద్దరుకూ డ్రైవరుతప్ప మరెవ్వరు రాలేదు. వోటింగుని అడిగారు. ఇస్తామన్నాము. అర్ధా కృష్ణారావుగారి నెరుగుదు. వోట్లకు పది పదిహేను రోజులకుపూర్వము వచ్చినారు. నాకు ముమారు 10 యెకరముల భూమికలు.

కౌన్సిలరు

నవంబరు కిని తేదీని మావూరు వచ్చారని జ్ఞాపకము. వచ్చి మున్ముగారింట్లో దిగినారు. బండరెడ్డి కరసింపం ముగ్రామమునందు. మండల రామస్వామిగారు వోటియ్యవలసినదని అడిగినారు. తరువాత రాజాగారు అడిగినారు. మమ్మల నందరిని రామస్వామిగారు అడిగినారు. అప్పుడు చాలమందివున్నారు. ముగ్రామము రాజాగారిలో మాట్లాడలేదు. రామస్వామిగారిలో మాట్లాడలేదు. ఆయన నిమగ్నములు మాత్రమే వున్నారు. అది వరకు రాజాగారి నెరుగను. ఈ ఆయన నిమగ్నములలోనే వోట్లు అడిగినారు. యిస్తామన్నాము. రామస్వామిగారు చెప్పటవలసి యిస్తామన్నాము. అదివరకు రామస్వామిగారు వోట్లనుకొనిచి మాతో మాట్లాడినారు. వోట్లకొరకు కొళందరెడ్డిగారు వచ్చినారు. ఇంకా యెవరెవరు వచ్చారో నాకు గుర్తులేదు. రాజాగారి కిస్తామన్నాము. మికియ్యను అని చెప్పినాము. ఒక్క రాజాగారికి వోట్లయ్యటానికి ముగ్రామములు నిర్వహించుచున్నారు. ఇంకెవరికి యియ్యటమకొనలేదు. కాపులసంఘములో ఒక్కరికే వోట్లు చేయవలసినదని రమణయ్యవాయుడుగారు రామస్వామిగారు చెప్పినారు. రమణయ్యవాయుడుగారు వోటియ్యవలసినదిగ ఉత్తరంవాసి పంపినారు. రాజాగారు వెలకువారు, రామస్వామిగారు రమణయ్యవాయుడుగారు చెప్పినామనకు రాజాగారికి వోటియ్యటకు నిర్వహించుచున్నాము. సదుపాయములు చేయించమని గ్రామము లడుగలేదు. నేను మండల రామస్వామిగారు బంధువులము. రామస్వామిగారి తమ్ముకు నామామగారి తమ్ముడి కూతుర్ని పెండ్లిచేసెకొనినాను. రామస్వామిగారి తమ్ముడు అనగా మంగల కుట్టారావు సుబ్బారావుకూడ ఎన్నికలలో పనిచేసినాడేమో నాకు తెలియదు. నాకు అప్పు లున్నవి. అయిదాడవందల అప్పువున్నది. కంకెన పిచ్చయ్యకు బాకీలేను.

సోదా బియ్యముల రెండువందలలోపు బాకీ వున్నాను. కొంత ప్రసాదీ విరామకృష్ణయ్యకు 800 బాకీ. ప్రాత్రపాలెం కో అపరేటివ్ బ్యాంకులో 800 బాకీ.

పునర్విచారణ

8-వ సవరణకు ఎన్నికలు జరిగినవి.

రీ. జె. డబ్ల్యు. మెయిడన్ గారు, బందరు

ఏజంటు, డిటెయిల్ ఇండియా స్టీలు నావిగేషన్ కంపెనీ

నేను 80 సంవత్సరములపైగా బందరు మునిసిపల్ టెన్సియర్స్ గా ఉన్నాను. ఆరేళ్ల క్రితము నరకు చేయివృత్తిగా వున్నాను. ఆర్థిక కష్టాలు వచ్చి నాయకుల నెరుగుతున్నాను. అతను నా క్రింద మేనేజర్ గా పనిచేసినాడు. అతను బాగా పనిచేసేవాడు.

చ:—అతను కష్టపాత్రులను కలవాడేనా?

రా:—నే నా కష్ట నాడేమియ్యమన్నాను.

నాథ:—ఒక ప్రశ్న చేయుచో అనవసరముగా కాన్ పరీక్షకు సావకాశ మేర్పడును.

చ:—కృష్ణ గారు నాయకుల అసహనమును తప్పు నాడించుచున్నారు. అందువలన కృష్ణ గారు నాయకులు యోగ్యతలను విచారించినందుకు నిద్రావముగ నీ కృష్ణ వేయవలసివచ్చినది.

నాథ:—కృష్ణ గారు నాయకులు యోగ్యత లేదని యెవరు చెప్పుటలేదు. యోగ్యతయున్నదియు వాడించుచున్నారు. ఏ యోగ్యత లేనియెడల యిన్ని సింగిల్ వోటు యెట్లు తెప్పించి యుండును.

సా:—రాజా గారు ఆయన ఉద్యోగమును గురించి సంప్రదించినారు 1926 లో సంప్రదించినారు. చాల సమర్థుడనే చెప్పినాను. జిల్లా బోర్డు మేనేజరుకు తగినవాడని చెప్పినాను. నాకు కెయిజర్ హింద్ మెటలు యిచ్చినారు.

కాన్ పరీక్ష

జిల్లా బోర్డు మేనేజరు చేసినది నాకు తెలియదు. నా క్రింద మేనేజరుగ నుండుటవలన అతనికిగల ప్రపంచభావమును జటిలముచేసి అనుకున్నాను.

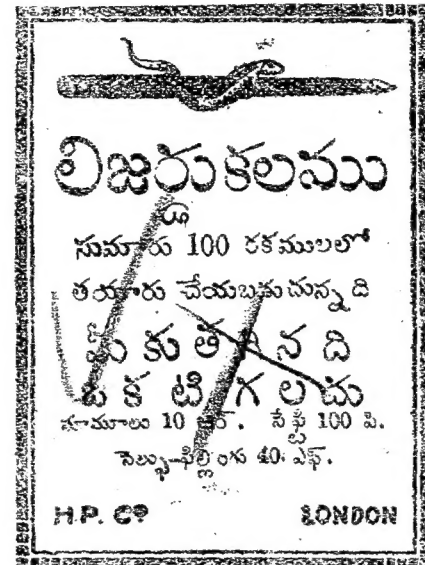
నాథ:—అప్పుడత సేయుచున్నాడును.

సా:—మునిసిపల్ మేనేజరు.

రా:—తీతం!

సా:—పుషారు 50 పైగా వుండును. ఎంతో జ్ఞాపకములేను. నేను మానివేయుటకు పూర్వము రెండు సువత్సరముల పాటు మునిసిపల్ సెక్రటరీ పని వున్నది. నా చేయివృత్తిపదవి కాలములో చివర రెండు సంవత్సరములు సెక్రటరీ రీలేడు. 1926 జనవరిలో నో ఫి బ్రవరిలో నో రాజా గారు నన్ను సంప్రదించినారు. రాజా గారు నాయుంటికి వచ్చి సంప్రదించినారు. కృష్ణ గారు అప్పుడు లేదు. ఇంకెవరి ఆర్డరును గురించి నన్ను రాజా గారు సంప్రదించలేదు.

పునర్విచారణ లేదు.

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

వెదచెరువు సత్రము

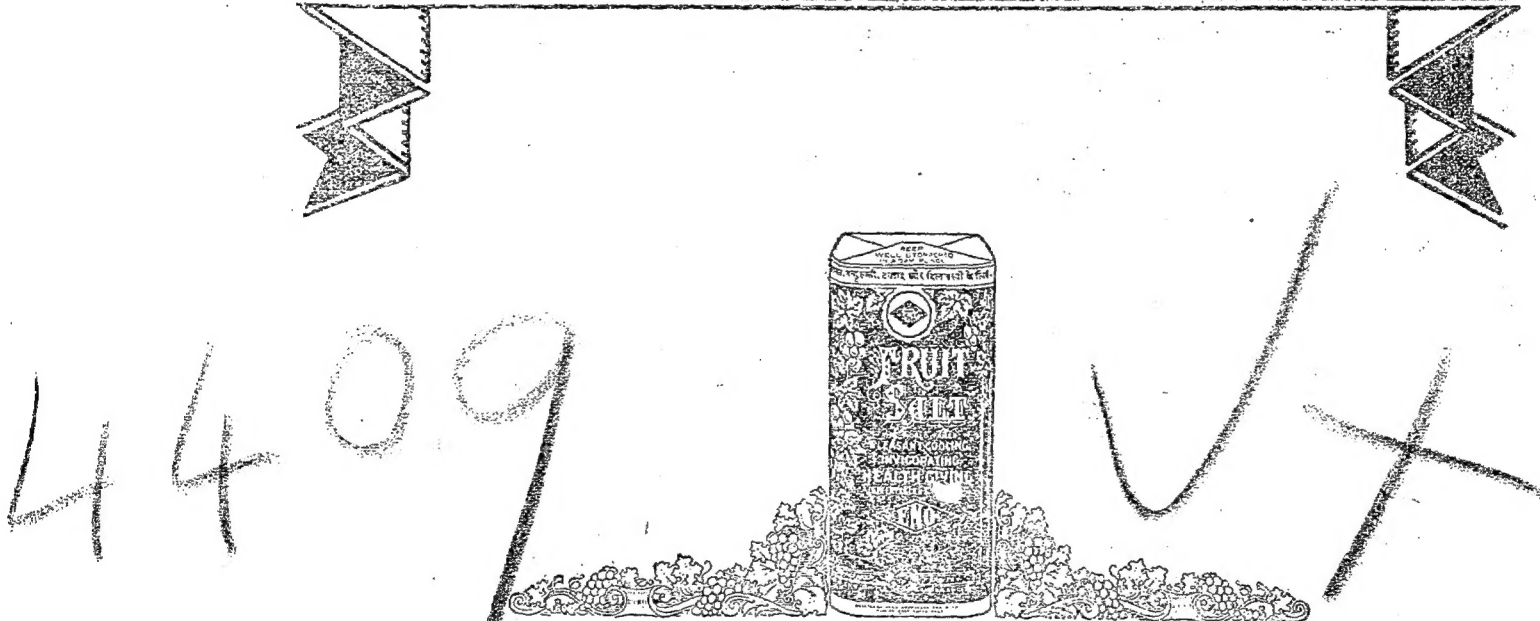
శ్రీ శైలమండ్ర దేశమునందు పురాతనమైన సుప్రసిద్ధ డేట్రము. శ్రీ శైల యాత్రను జేయుటకు ప్రజలు ఆరణ్యముల మధ్యను ప్రయాణము చేయుచున్న విధము యాత్రను చేసినవార అకు విదితము. ఆరణ్యములమధ్యను యాత్రలు అన్నము నీరు లేకను చాల క్రమపడుచుండురు. అట్టి క్రమను కొంతయైనను నివారించుటకు శ్రీ శైలమనకు దక్షిణవార్తమార్గముందున్న వెదచెరువుదగ్గరను బ్రహ్మశ్రీ గాడేపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రి గారు వారిలో బుట్టపు నీకమ్మగారను అన్న సత్రమును వెట్టి యాత్రీకులకు సకల సౌకర్యములను చేయుచున్నారు. పదిమొదలడిది 12 గంటలకు యాత్రీలు వెదచెరువు చేరువప్పటికి అలసిపోదురు. వారికి పట్టెపన్నమును చెందెడు నీళ్లను ఇచ్చెడివారు నిజముగను పుణ్యాత్ములు. ఆకలిచే మలములను వచ్చినవారు శ్రమకులైనను ఆరణ్యమధ్యమునను యెగల చేదియును గనుపడదు. అట్టి పితౄలను అన్న దానము చేయువారి సత్సృష్టియు లకు ధన్యపరాయణులైన పుణ్యాత్ములు యథాశక్తిని చూచుచున్నారని అన్న దానపుణ్యమును గట్టికొనుటకు వచ్చునని సమాచారము చేయవలసిన ధర్మాత్ము లీ టెండ్రి చిరునామాను వారి సమయమును పంపుటకు వేడుచున్నాను.

1. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు గారు, మద్రాసు. 2. జె. వెంకట్రావు గారు, సబ్ జెడ్జి, విశాఖపట్టణం. 3. యం. వెంకట్రామయ్య గారు, డిప్యూటీ మున్సిపల్. వెల్లూరు. 4. బోధానందం ప్రసన్నస్వామి, బెజవాడ. 5. నేటిపుడార్ల వెంకటాచార్యులు. దేవనకొండ. 6. ఏ. వి. హనుమంతరావు గారు, పాన్థంపాలెం. డిప్యూటీ మేజరు, లా. డుల్హార్. 7. కె. శేషగిరి రావు గారు, డిప్యూటీ కలెక్టరు, కాకివాడ. 8. ఏ. వి. కుబ్జా రావు గారు, తహసీల్ దారు, కోవలకుంట్ల. 9. మేకు అహమ్మదు సామెలు గారు, తహసీల్ దారు, మార్కాపురం. 10. కె. చిన్నారప్ప రెడ్డి గారు, ఎదురుపాడు. 11. యం. మునిస్వామి అయ్య గారు, స్పీడర్, నంద్యాల. 12. లక్ష్మీరెడ్డి గారు, అల్లూరు. 13. యెద్దుల నారాయణరెడ్డి గారు, చన్న దండూరు.

గాడేపల్లి, అప్పయ్యశాస్త్రి,

అక్కరకు పోస్టు, కర్నూలు జిల్లా.

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్

మీ ముఖాకృతినిబట్టి మీకు ఈనో అనవసరమని తోచుటలేదా?

మీ కండ్లయొక్క మెరుగు పోయినదా? మీ కీరమునందు మొటిమలు, పుండ్లు లేది వికృతాకారమును వచ్చినదా? అట్లుయిన ఈనో "యే మీకు కావలసినది, ప్రతినిత్యము ఉదయం ఒక గ్లాసు నీళ్లలో ఒక టీ స్పూన్ ఈనోను వేసి త్రాగుడు, కీరమునందు విషనాయువులను, అశీర్వదదాహమును తొలగించి రక్తమును చేయును. రక్తముచెడుట చేతనే ముఖాకృతి తగ్గును, గమక "ఈనో"నే నేమియను మంచి గుణముగలదు. నేనించుటకు దులిగా నుండును.

ఉపయోగించుటయందు చాల సులభమైనది. ఖర్చు తక్కువగలది. 50 పత్సరముల కెక్కువగా ప్రపంచ మందు ఖ్యాతి గాంచుచున్నది.

తయారగు నప్పుడు చేతులతో తాక

బడదు. జె. సి. ఈనో లిమిటెడ్,

లండను, (ఇంగ్లండు) ఫ్రాట్ సాల్టు,

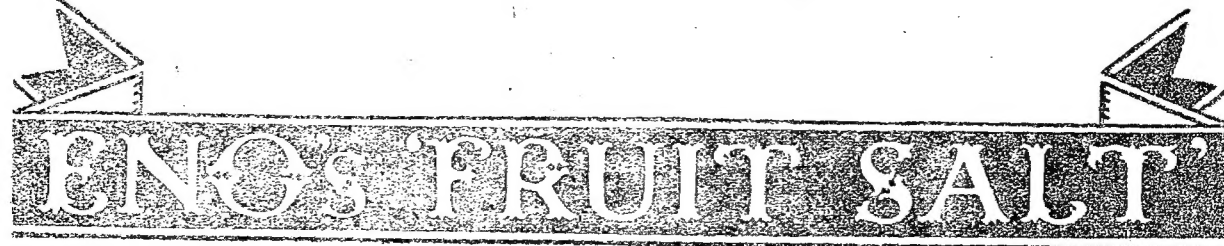
ఈనో అను పేరు మరెయొక్క లేది

మొదలన రిజిస్టరు ట్రేడ్ మార్కులు

గలిగియుండును.

ప్రతినిధులు:—టి. యస్. ఆర్. గిలెట్,

1/17 ఆర్మెయిమ్ ఏడి, మదరాసు.

అఖిలభారత గాయకమహాసభ

1. పండితనన్యానము

గా. శాస్త్రదర్శి గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. వెన్నపతి యందు సమావేశమైన అఖిలభారత గాయకమహాసభయందు ఈ క్రింద సడహరింపబడిన పండితులకును గాయకులకును క్రింది విధమున పోటీతో పోటీముఖం ఒసంగబడినవి.

పండితులు

శ్రీయతులు కృష్ణమచార్యులు, హుస్సే (2) సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, తంజావూరు (3) యం. యస్. రామస్వామియ్య శాస్త్రి, తంజావూరు (4) వారిజాగభాగవతం, బందరు (5) నరసింహాచార్యులు, కాకినాడ (6) రామస్వామియ్యశాస్త్రి, మధుర (7) పాన్. పి. కృష్ణారావు, తెలంగాణ (8) వాధవని పండితర, మద్రాసు (9) నటరాజభాగవతం (10) స్వామి నాథాయ్యగార్లు ఉమయాలపురము.

శ్రీలు:— శ్రీమతి కాలాక్షి అమ్మ, తంజావూరు (2) రంగమణియమ్మ, కల్లడకుర్చి.

2. గాయకులు

గాత్ర పాటకు:— 1. విదారం కిష్టప్ప 2. పాఠశాల రామకృష్ణయ్య పంతులు, తెజవాడ 3. సుబ్రహ్మణ్యంపిల్ల కంజీవరం 4. ఆరియాకడి రామ నుజయ్యంగారు 5. చెంబై వైద్యశాధికారి 6. టైగరు వరదాచార్యులు 7. మునీరి సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యరు 8. చిత్తూరు సుబ్రహ్మణ్యం పిల్ల 9. కాచిగూడ శ్రీనివాస అయ్యంగారు 10. వాలాడి కృష్ణయ్యరు 11. రాజఅయ్యంగారు (తెలంగాణ) 12. స్వామి నాథాయ్యరు (మద్రాసుగూడ) 13. మాస్టరు సుబ్రహ్మణ్యం 14. విశ్వనాథ అయ్యరు (మాయవరం) 15. విశ్వనాథ అయ్యరు (పాలపూలు) 16. కృష్ణఅయ్యంగారు (కడపకోట) 17. కృష్ణ మూర్తి (మద్రాసుగూడ) 18. అప్ప అయ్యరు (టికెండ్రం) 19. శ్రీనివాస అయ్యరు (కెమ్మంగూడ) 20. కాళివతి సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు గార్లు.

శ్రీలు:— శ్రీమతి సరస్వతీకాయ, తెలంగాణ నాగర త్నం, నుండిరా బాయి పూసా, పానోపామ్మ (టికెండ్రం) మంగళమ్మ (టికెండ్రం).

3. వైదికులు

1. సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యరు 2. సాంబశివ అయ్యరు (కాచిగూడపొడలూ) 3. ఉత్తమశ్రీ (టికెండ్రం) 4. శర్మదేవి సుబ్రహ్మణ్యం శాస్త్రి 5. కేశవరెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యరు 6. బసవప్ప హుస్సే 7. అయ్య అయ్యంగారు.

4. వేణుగానిము

1. పల్లడంసంకీర్తాపు 2. శోభయ్యతూరు నాగరాజ రావు (సంజీవరావుగారి శిష్యులు) 3. మనుస్వామి పిల్ల మదరాసు 4. ఇంద్ర గోపాలచెట్టి గార్లు మదరాసు

గోలువాద్యం:— 1. దొరప్ప అయ్యరు. 2. నారాయణ అయ్యంగార్లు (టికెండ్రం)

ఫిడేలు:—

1. వెంకటస్వామి నాయుడు (విజయనగరం) 2. గోపాల కృష్ణ అయ్యరు (మదరంపురి) 3. కరూరు చిన్న స్వామి అయ్యరు 4. నారాయణస్వామి అయ్యరు. (కెమ్మంగూడ) 5. బాలకృష్ణ అయ్యరు (మదరాసు) 6. వారిజాగభాగవతం (బందరు) 7. కలియప్పపిల్ల (నేలం) 8. పరూరు నుండరం అయ్యరు 9. సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యరు (మధుర) 10. శ్రీనివాస అయ్యంగారు (తిరుప్పాక్కడల్) (11) చెల్లప్ప అయ్యరు (తిరునల్వేలి) 12. రాజగోపాలఅయ్యరు (ఉమయాలపురం) 13. జయరామఅయ్యరు (కడపకోట) 14. మాస్టరు కంకరన్ 15. రావచంద్రపిల్ల (ఎల్లూరు) 16. ఆనీశ్వికృష్ణఅయ్యరు 17. బాల్కృష్ణపిల్ల, (18) వెంకట్రామఅయ్యరు, (మైసూరు) (19) కిరుస్టూరు సుబ్రహ్మణ్యంపిల్ల. (20) శివసుబ్రహ్మణ్యం అయ్యరు. (మదరాసు) 21. వడివేలు (మంగళకోట) గార్లు.

నితారు:— ఆర్. వి. నాయుడు గార్లు.

కలమురళి:— నళేశితయ్యగారు (కీలయూర్.)

జలతరంగం:— రమణయ్యచెట్టిగారు (మదరాసు)

నాగవ్వరం:— యం. కె. యం. హమ్మ స్వామిపిల్ల.

(2) చిన్నతలపిల్ల (3) కన్నప్పపిల్ల, (కీరనూరు సోదరులు.) గార్లు.

మృదంగం:— (2) వజ్జినామూర్తిపిల్ల. (పుదుక్కోట) 2 రంగస్వామి అయ్యంగారు. (మంగళకోట) 3 మత్తయ్యపిల్ల. (పకన) 4 అశ్వభాటి రామమూర్తి (కందరు) 5 వారిజాగభాగవతం

ప్రాణమును హరింపజేయు నట్టి శ్వాససంబంధమైన వ్యాధిశూలముల వారినుండి

PEPS

తప్పించుకొనుదు.

ఈ పెప్స్ లూబ్ లెబ్ ఎడతెగక హింసించుదగ్గును ఆపి, శ్వాస పీల్చుటకు సులభమార్గము గలుగజేయును. ఉబ్బ సము మొందించును. శైత్యములను నివారించును.

దీర్ఘ కాలమును చియన్న తొమ్మడదెసెము పెప్స్ లు నివారించబడెను.

తొమ్మడదెసెము ఉబ్బసము మొదలగు శ్వాససంబంధమైన వ్యాధులు ఈమందు చేర్చు విశ్రమలను త్రాగినమాత్రమున నయము కావు. ఈమందులు దగ్గును ఏమాత్రమును తగ్గించనేరక దానిని వృద్ధినింపించును. వ్యాధికి మూల స్థానమును శ్వాసనాళములు వ్యాధయకోశమునందు ప్రవేశింపజేలేవు.

పెప్స్ వేరేవదలి నన నలించి నయమొనర్చును. శక్తిరీయా శేఖర మన శ్వాసద్వారా శ్వాసకోశములోనికి ప్రవేశింపగలుగుచున్నదో, ఆవిధము ననే వాటి నివారణకూడ అట్టి శ్వాసములకమున్న నుండలలో భాగము లకు పోవలెను. అప్పుడే అనివధులగునెడకి, నిత్యాలింప నీలగును.

పెప్స్ గొంతులో వేడుకొనిన వెంటనే, మందుసంబంధమైన పొక్కులు జయలుచెడలి వ్యాధయకోశము, శ్వాసకోశములలోకి ఎక్కువగా పీల్చుచును.

ఆ పొక్కులపల్ల గొంతునొప్పి, మంట, తొమ్మడదెసెము మొదలగునవ నిట్టికి ఉపశమనము గలుగను. శ్వాసరక్తగిండు కఫము మొదలైనవాటిని తెగగొట్టి, వ్యాధయమందు గట్టిగా పట్టుకొననట్లుగానందు బరువును పో గొట్టును.

పెప్స్ ను ఎల్లప్పుడు సేమరకడు. దగ్గులక, జలుబులక, గొంతు నొప్పికి, తొమ్మడదెసెమునకు ఉబ్బసమునకు, తొంప పడిసెమునకు మొదలగువాటికి దివ్యవధము.

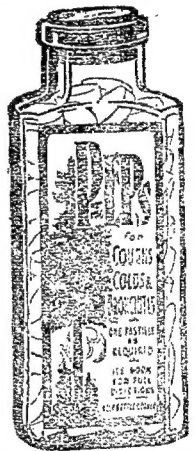
పీల్చుట యనెడి నివారిణి

మందులంగల్గిన్నిటియందును, ఏజెంట్లు

మెనర్సు:—దాదా అందుకో,

ఎస్పెనేడు, మదరాసు

ఎ వారివద్దను దొరకను.

పెప్స్ PEPS

టయ్య (బందరు) 6 వేణునాయకరు (మదరాసు) 7 వైద్య శాధ అయ్యరు (తంజావూరు) 8 మణి (పాలపూలు) 9 పీతాంబర దేశాయి 10 దొరరాజయ్యరు (మంగడి) 11 భా స్కర్ధర త్తయ్య 12 తట్టిసోమరావు. 13 మధురమత్తు 14 దొర సామిఅయ్యరు 15 శ్రీనివాసయ్యరు 16 వెంగప్పపిల్ల (టికెండ్రం) 17 కంకరమినను 18 మహాలింగంపిల్ల (తంజావూరు) 19 నుంపిరరాజ అయ్యంగారు 20 కన్నప్పన్ 21 జగన్నాథ నాయకరు 22 కల్పాతి కృష్ణఅయ్యరుగార్లు శ్రీలు రంగనాయక అమ్మ. (తిరుగోకరం)

క్లాకెట్:—యం. చిన్న స్వామి పండితుగారు.

గోలువాద్యం:—పారివారభాగవతార్.

కంజీరా:—తేలాయాధ మొదలయారు మాస్టరు పార్థ పార్థిగార్లు.

ఫిలెట:—నందరమయ్యరుగారు (ఉమయాలపురం)

జలార్:—గోపాలయ్యరు.

మూర్తిండు:—నీతారామఅయ్యరు (అదిత్యపురం)

కొనక్కోల్:—పకిరిపిల్ల, గోపాలఅయ్యంగారు.

హోక్కోనియం:—సంగణ్ణి నాయరుగారు.

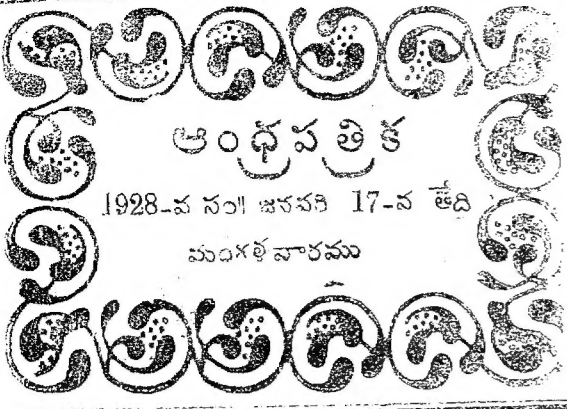
తల:—సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యరుగారు (గోల్లెనూరు)

హిందూస్థానిగానము:—(1) రహీమానుసా హేబు 2 అల్లాడిఖాను, 3 (పాల్ ఖర్) (4) టి. ఆర్. సింగ, 5. టి. యస్. నేను. 6-గోవిందరావు 7 ఆర్. టి. సోమక 8 టి. యస్. భామర్ (9) ప్రాల్ భగవత్, 10 (ప్రల్) శేంభాల్ కర్ గార్లు.

ప్రదర్శకులు:—(1) పి. యస్. సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యరుగారు "సుబ్ర"పేరక ప్రదర్శించినందులకు, 2 ఆర్కర్ కహి మానుసా హేబుగారు హిందూస్థానిగాన సాధనములకు ప్రదర్శించినందులకు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యాలయము

కాశీ, జనవరి 16 రేడి:—గతరాత్రి కాంగ్రెసు స క్షింప కమిటీనారు సమావేశమై అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యాలయము ఢిల్లీలో నుండుటకు బదులు ప్రధాన (అల్లాబాదు) లో నుండుటకు నిర్ణయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కమిషను బహిష్కారము

శ్రీశ్రీశ్రీ

రాయలు కమిషను బహిష్కార మొకరితిని ప్రారంభమయ్యెనని చెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ, మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభయందలి కాంగ్రెసుసభ్యు లొక్కొక్కరికి సభకు వెడల రయిరి. కాంగ్రెసుపక్షనాయకు లగు డా॥ ఖరేగారు కాంగ్రెసు తీర్మానార్థమును తిన్నగ గ్రహించక శాసనసభకు సభ్యులు హాజరుగావచ్చునని ప్రకటించినను, పిమ్మట తమ ప్రకటనమును రద్దుజేసికొనిరి. కాంగ్రెసుతీర్మానము ననుసరించి మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ ద్వంద్వప్రభుత్వము నిదివరకు రద్దుజేయుండెను. మరల సభకును కాంగ్రెసుతీర్మానమును కొనసాగించి, ఇతరరాష్ట్రముల వారికి మార్గదర్శకురాలయినది. బీహారు శాసనసభకు కాంగ్రెసుసభ్యులు మొదట వెడలి, వెంటనే శాసనసభను వదలిపెట్టివచ్చిరి. వివిధరాష్ట్రములలోని కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులందఱును కాంగ్రెసుతీర్మానమును నిష్కర్షగ ననుసరించి, భారతీయుల దృఢనిశ్చయమును సైమను కమిషనువారికిని, ప్రపంచమునకును వ్యక్తపరచుటయుక్తము. కాంగ్రెసుపక్షము సుశీక్షణగలపక్ష మని వెల్లడి గావించవలయును. మధ్యరాష్ట్రముల గవర్నరుగ నర్ బట్లరుగారు తమయువన్యాసమునందు రాయల్ కమిషనుగూర్చి ముచ్చటించుచు, దీనికి సంబంధించిన తీర్మానమును చర్చించు నిరాకరింపమని నుడివిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికన్నను, వీరు ఎక్కుడు దూరదృష్టితో ప్రవర్తించిరనుటకు సందియములేదు. కాశీలో జరిగిన అఖిల పక్ష సమావేశము వారు బహిష్కారమును కొనసాగింప నిశ్చయించిరని నిన్నటిదినము తెలిపియుంటిమి. మూడవ ఫిబ్రవరీ తేదిన దేశమంతటను హారతాళము జరుగవలయును. ఆరోజున సైమనుకమిషనువారు బొంబాయిలో దిగెదరు. శాసనసభలలో సెలవుకమిటీ లేర్పడకుండ జూచుటకు శాసనసభ్యులు గోరబడిరి. భారతీయ వర్తకులును, భూస్వాములు మున్నగువారు గూడ బహిష్కారము నామోదించుట శుభచిహ్నము. బొంబాయి కార్మికులు హారతాళమును కొనసాగింప బూనుకొనిరి. మహమ్మదీయులలో నధికసంఖ్యాకులు బహిష్కారము నామోదించుచున్నను, పంజాబు మహమ్మదీయులు కొందఱు సర్ మాఫీగారి నాయకత్వము క్రింద వేరుమార్గము ద్రొక్కదలచిరి. కాని వీరల సంఖ్య అత్యల్పము. పంజాబు మహమ్మదీయసంఘమునకు తమతోగల సంబంధమును అఖిలభారత

సంఘమువారు విడగొట్టిరి. అందుచే అఖిలభారత సంఘమున కనుబంధముగ మరియొక సంఘమును డాక్టరు మహమ్మదు ఆలంగారు పంజాబులో నేర్పరచుచున్నారు. అందుచే స్వల్పసంఖ్యాకుల ప్రయత్నములు నిష్ఫలమయ్యెనని చెప్పవచ్చును. సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడు ప్రభుత్వము జప్తిను పక్షమునందు చీలిక గలిగించి, కమిషను బహిష్కారమునకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించ ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరు సక్రమాందోళనప్రాప్తజేతరపక్షము నొకదాని నేర్పరచిరి. జప్తిను పక్షమువారు కోయంబత్తూరులో జేసిన తీర్మానములు వీరికి సరిపడవు. రాజకీయ సౌకర్యములకొరకు కార్యక్రమమును మార్చగూడదని వీరవాదము. మరల నెనుకకు మరలవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. వీరిని మార్గనిపక్షమువారిని చెప్పవచ్చును. వీరిలో పలుకుబడివారు చేరినటుల గనుపింపను. జప్తినుపక్షమువారు 22 వ తేదిన గూడి యీ విషయమై నిర్ణయము గావించెదరని తెలియుచున్నది. వీరికిను కాలయాపన సేయక, ఇదమిథమగు నిర్ణయము గావించుట శ్రేయస్కరము. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము లభించువరకు తాము మంత్రివదవులను స్వీకరింప మనితీర్మానించిన జప్తిను పక్షమువారు, శ్వేత కమిషను సంఘమువారియెదుట సాక్ష్యమిచ్చుట అసంగతముగనుండును. బొంబాయి బ్రాహ్మణేతరులు బహిష్కారము నామోదించగ, ఇక్కడిజప్తినుపక్షమువారు తాత్కాలిక లాభముల కొరకై అన్యథా ప్రవర్తించుట పాడి గాదు. కమిషను బహిష్కారము విషయమునను, తదితర కాంగ్రెసు తీర్మానముల విషయమునను ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగింపవలసినయవసర మెంతేగలదు. డాక్టరు అన్నాగారును, పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారును దేశమునందలి వివిధప్రాంతములకు బోయి, కమిషను బహిష్కారమును జయప్రదము గావించుటకును, స్వరాజ్య సంపాదనకై ప్రజలను సంసిద్ధపరచుటకును కృషినిలిపెదరనువార్త భారతీయుల నుత్సాహపరచుట గావించకమానదు. హాలానా అల్లల్ కలం అజద్ గారు గూడ పర్యటనము నలుపనిశ్చయించి, మాళవ్యాగారు ముందుగ పంజాబుకు బోవుచున్నారు. బహిష్కారమునకు తోడ్పడుట కక్కడి హిందువులను వీరు ప్రబోధించెదరు. అన్నాగారి, మాళవ్యాగార్లు కలసి పనిచేసిన, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము అచిరకాలములో బలపడుననుటకు సందియములేదు. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యవసరమును గూర్చి డాక్టరు అన్నాగారు కాశీలో బోధించిరి. ఈసమయమున అన్ని సంఘములవారును అంతర్విభేదములను మరచి, దేశవిముక్తికై పాటుబడుట ఎంతయవసరమో దెలుపనక్కరలేదు. బహిష్కారము విఫలమగు ననియు, ఇదియంతయు బూటకమనియు, సర్ ప్రెజ్డిక్టు వైటుగాను ముందే జోన్యము జెప్పచున్నారు. లాన్సుబరీగారును ఇటులనే దలచుచు, కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారు బహిష్కారపు బెదిరింపులకు లొంగరని, హితవు గజపుచున్నారు. కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమే గాక, లేబరు ప్రభుత్వమువారు పరిపాలించినను, ప్రజేచ్ఛను గారవింప రని తెలిసిన విషయమే. అందుచేతనే భారతీయు లేకమై తమపై

తామాభారపడుట చేరిని ప్రాజ్ఞులూహించుచున్నారు. ఇటీవల జరిగిన మదరాసు మూరపిషను సంఘసభలో, సి. వి. చార్టర్సుగారు ముచ్చటించుచు, పార్లమెంటరీ కమిషనును పూర్తిగ నమర్చించిరి. బహిష్కారము జాతీయోద్యమము గాదనియు, రాజకీయవసరములకొర కేర్పడినదనియు, వీరు చలకన జేసిరి. సైమను కమిషనుకు యూరపియనులు తోడ్పడెద రని చాటిరి. భారతీయ పత్రికలు ద్వేషమును బెంచుచున్నవని, వీరు సూచించిరి. ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు ద్వేషమును బుట్టించుచున్నవిగాని, భారతీయపత్రికలు గావని తెలిసినవిషయమే. ప్రజల సహజముగ కోర్కెల కడ్డుదగిలి, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు దేశమునకు తీరని యపకృతి గావించుచున్నవి. ఈరీతిని భారతీయనిశ్చయమును భగ్నపరచుటకు ప్రతికూలశక్తులెన్ని యో పనిచేయుచున్నవి. వీని నెదుర్కొని, బహిష్కారమును జయప్రదముగ కొనసాగించుట సులభసాధ్యముగాదు. అయినను భారతీయ ప్రముఖులు తమ ధర్మమును నెరవేర్చుచో, ఇందు అసాధ్య మగునదైదియు లేదు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు: హర్తిగాజ్ నేనాని

భారతీయులు లేకున్నచో, దక్షిణాఫ్రికా సాఖ్యముగ కాలముగడచెడిదని, హర్తిగాజ్ నేనాని గారు బహిరంగసభలో నుడివిరి. వీరు విసుగుతో నిటుల బలికియుండు రనుటకు సందియములేదు. వీరు చెప్పిన దొక విధముగ నిజమే. ఏలన, భారతీయులే లేనిచో, తెల్లవారిని ఇబ్బందిపెట్టువా రుండరు. వీరు తమ యిచ్చవచ్చినటుల సంచరింపవచ్చును. ఇతర రంగు జాతుల వారు, అసమ్మతి తెలుపునంతటి స్థితిలో లేరు. ఆసంగతి యటుండ, దక్షిణాఫ్రికాకు భారతీయులు వెడలుటకు కారకు లేవరు? తెల్లయజమానులు గారా? తమతోటలను భూములనుభాగించేసి ఫలవంతము గావించునిమిత్తము హిందూదేశపు కూలీలను వీరు గొంపోయిరి. భారతీయులకు లేనిపోని ఆశల బెట్టిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారికి మిగులసహాయము జేసిరి. భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాను సస్యాధ్యముగను ఫలవంతముగను గావించిన పిమ్మట, తెల్లవారు దానిలాభములను అనుభవించుచు భారతీయులను దేశమునుండి వెడలగొట్ట జూచుచున్నారు. ఇంతకన్నను కృతఘ్నత వేరుండునా? కెనియా, ఫిజీ, మలే, మున్నగు దేశములన్నిటియందును, భారతీయుల కిట్టిదురవస్థయే సంప్రాప్తించెను. భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాకు వెడలియుండనిచో, తెల్లవారు దీనియందు సుఖముగ నివసించుటకే వీలుండెడిదిగాదు. భారతీయులను మానవమాత్రులుగ నయినను చూడ నొల్లకున్నారని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగా రిటీవలనే వెల్లడిజేసి యుండిరి. భారతీయులు యూరపియనుల వైతికప్రమాణముల ననుసరింపనందుకు హర్తిగాజుగారు నిందించు చున్నారు. వైతికప్రమాణ మన నేమి? యూరపియనులు భారతీయులకన్నను నీతివర్తనమునం దధికులుగ నున్నారా? వైవాహికబంధముల విషయమున భారతీయులు యూరపియనుల ననుసరింప

విదేశవార్తలు

టెలిఫోనులో మాట్లాడు మనిషి కన్పించుట

న్యూయార్క్, జనవరి 15:— టెలిఫోన్లో దూర వేశమునుండి మాట్లాడు మనిషి ఆకలనున్న మనిషి కన్పించు విషయమును నిర్ధారణ జేయుటకు నిన్న సాయంత్రము ప్రదర్శనమును గావించిరి. ప్రకృతి శాస్త్రవేత్త లెండో వచ్చిరి.

ఒక టెలిఫోన్ యంత్రము మీద చిన్న డిస్క్ కన్పించెను. శీఘ్రముగ అయ్యది ప్రకాశ మానముగ నుండెను. చూడుమెల్ల మామూల విద్యుచ్ఛక్తి పనలదగ్గర టెలిఫోన్లో మాట్లాడుమనిషి కన్పించెనట. అతడు చుట్టను త్రాగుచుండెనట. చుట్టపాగ వైకింగ్ బ్రాకు చుండెనట. ఆతడు మాటలు చక్కగ వినిపించెను.

సిదప ఒకయువతి ముఖము కన్పించెను. సంగీతము నాయించుచుండెను. స్వరములు పూర్తిగ వినిపించెను. అనగా పాట స్పష్టముగ వినిపించెను. ఆమె యొకపుస్తకమును జూప అందులో బొమ్మలు స్పష్టముగ కంటికిగలపడెను. ఈ యంత్రము ఇంకను అమృతమునకు సిద్ధముగ లేదనుచున్నాడు. కాని ఇంతవరకు కనిపెట్టిన వాటికంటె చాలగొప్పదనుచున్నారు.

టస్సా సరస్సు ఆనకట్టతగాదా

అభిసీనియాలో యువద్రవము

లండన్, జనవరి 15:— టస్సా సరస్సు ఆనకట్ట నిర్మాణమును గూర్చి బ్రిటిషు అభిసీనియా ప్రభుత్వములకు గల్గిన భిన్నాభిప్రాయములు మిక్కిలి మునుటచే అభిసీనియా సో సార్డులో పరిస్థితులు విపరీతమునని భయపడుచున్నారు. అభిసీనియాలోను చుట్టుప్రక్కలనున్న సహద్రులో తెగలవారు కలవరబడి అభిసీనియా శాంతికి భంగము చేచ్చిపెట్టుచున్నారు. అభిసీనియాచే తొందరపడలను జేయించి ఎటులైన యూరపియను ప్రభుత్వములు జోక్యము కలుగజేసికొని అభిసీనియా లో యూరపియను ప్రభుత్వములో నుండునటుల సంరక్షక రాజ్యము చేర్చరమటకు ఆశించుచున్నారని రాజకీయ వర్తము వారణకొనుచున్నారు.

2 లక్షల డోలరలను ఖర్చుపెట్టి దక్షిణ ఆమెరికాకు వైమానిక తపాలను ప్రారంభించ వలెననియు లేనిచో యూరపియను ప్రభుత్వమునా రెవరైన ప్రారంభించెదరని యునైటెడ్ స్టేట్స్ మూర్ఖజనరలు పోస్టాఫీసు కమిటీ ఎదుట సాక్ష్యము నిచ్చెను.

బెల్జియన్ నౌకానిర్మాణ కార్యాలయము

వై కార్యాలయమును కాలనిర్ణయము లేకుండ మూసి జేసిరి. ఆఖరు ఆర్డరును పూర్తిజేసి మానెను ఇతర కంపెనీలకు విస్తారముగ ఆర్డరులు బోవుచున్నవట. వాల్వెండు:ర్గ మహారిక రైలును గొంపోవు ఒక పొగయోడను 100,000 పౌనులకు ఆమెరికనులు కొంటాట్ట నిచ్చిరి.

వైచి కమ్యూనిస్టులు

300 మందిని అరెస్టుజేయట.

పారిస్ జనవరి 16:— అగ్రి జెంట్ దగ్గర 300 కమ్యూనిస్టులను ప్రెంచి ప్రభుత్వ వారు అరెస్టుజేసిరి. వీరు 40 హత్యలను జేసిరట. ఇంకను వందలకొలది హత్యలను గావించి రట.

త్వరలో రాక్షసిబొమ్మను విక్రయించుటకు వంది విధానము ఏర్పడునట.

ఎవరన్న పర్యవారోహణము

నకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ప్రాణ వాయువు న పీల్చుటకు (కోల్డ్ యంత్రమును గనిపెట్టిరట. రషియా చీనాలో రాజకీయ కల్లోలముగ నుండుటచే మనపటి సౌకర్యములు టిబెటులో దొరక వలచున్నాడు.

మద్యపాన నిషేధము

నమలు జరుపు ఏజెంటులు

వరీక్షలందు తప్పట

“యోగ్యత అనుభవము, దర్పము గలవారిని నియమించరాదా?”

“ఎందులకయ్యా, వరీక్షలందు త్రీర్థులగువారే యుండవలె ననుట?”

వాషింగ్టన్ జనవరి 15:— మద్యపాన నిషేధక కమిషను రై యనుగారిట్లు దెలుపుచున్నాడు. నాదగ్గర నున్న 2000 ఏజెంటులలో 1500 వంపి సివులు సర్వీసుపరీక్షలందు తప్పిరి. అయ్యది నన్ను బాధించుచున్నది. ఈ వరీక్షలందు వీరు త్రీర్థులు గావలెనని శాసనములుగోరుచున్నవి. పరీక్షలందు తప్పినవారిని తీసివేయును నెదరేమో యని భయపడుచున్నది.

ఇంతకంటె తేలికగ పరీక్షలను పెట్టుటకు సాధ్యము

చార్లెస్ గారు

ఇండియాలోని ఐరోపియను సంఘాధ్యక్షులు

ప్రస్తుతము మదరాసు వచ్చియున్నారు.

(1 తె. పో. పి.)

గాదా! నాచుట్టును నే నీవరీక్షకు కమ్మన్న తప్పమునని నమ్మకము.

మన ఘోషయోగ్యత, అనుభవము, ఆకర్షణీయ మగు రూపమునబట్టి నియమించవలెనుగాని ఏదో విభిత్తయ్య మను పరీక్షయందు త్రీర్థులు కాగల్గరని నియమించుట ఏమి న్యాయము? అట్లు చేయరాదు.

జర్మను ముంత్రివర్గములో రాజీనామా

బెర్లిన్, జనవరి 16:— జర్మనీ రక్షకమంత్రి డాక్టరు క్లెగ్గగారు రాజీనామా నిచ్చిరి. అసాధారణముగ నన్నదని నెలవుతీసికొని యధికారమును అతని చేతియందే యుండు కొనవలెనని చాలకాంక్షనుండి హిండింబర్గగారును పరితర మంత్రులును క్లెగ్గగారిని గోరుచున్నారనియు, ఇంతటిలో ఎన్నికలు జేవనియు, ఇప్పుడు ఈ సమయమున ముంత్రివర్గములో వదిడుమకు బాగుండవలెననియు రాజకీయవర్గములందు జెప్పకొనుచున్నారు.

వివాళికరమున శీతవాతము తక్కిస్థానలో ఏది 70 మంది చనిపోయిరి.

సర్ జాన్ సైమన్ గారు

న్యాయాధివ్యక్తిని మానుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జనవరి 16:— న్యాయాధివ్యక్తివంశి విరమించుచున్నాడనని సర్ జాన్ సైమన్ గారు ప్రకటించిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా గవర్నరు

జనరలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

1929 జనవరి 21 నుండి ఇంకొక రెండేళ్లు దక్షిణ ఆఫ్రికా గవర్నరు జనరలుగ అడ్లొను ప్రభువుండుటకు సార్వభౌము డింగీరీంచెను.

వీము, కేవీలు తంతివార్ల పోటీచే ఏదో ఒకవిధానమును అన్నిటికిని వర్తింపజేయుట ఏర్పాటు చేయవలెనని సామ్రాజ్యవాదులవార్త ప్రచారక సమద్రకంతివార్త ప్రచుదక సభ లండనులో గూడెను.

లిండింబర్గగారికి ప్రాపంచిక వైమానికులలో దిగజనుని బహుమానము లిచ్చిరి. దీనిని ప్యారిస్ లోయున్న వైమానిక సంఘమువారు అందజేసిరి.

అబ్రియెల్ అనునామెను గూడ లిండింబర్గ కిచ్చినట్టి బహుమానిచ్చిరి. ఈమెయే ఇట్టి బహుమానిని బడయుటకు ప్రథమరాలు.

ఆఫ్ల సురాజదంపతులు వెన్నియు కేగి ఆచట అందముగ ఫలము లన్నిటిని జూచుచున్నారు.

వైమానికులు క్రొత్తగా జేరువారు సమర్థులగా కాగోగనుగోనుటకు పరీక్షించుచున్నారు.

యధబహుమ్యరంము గూర్చి అందరను ఒడంబడికను సంకేతము చేయవలెనని కెల్లాగుగారు బుధవారము ఫ్రెంచివారి కంపెన ఉత్తరమునకు ఒకనకలును బ్రెటును చూడ లండనులో నన్న ఆమెరికా రాయబారి 14-వ తేదీని అందజేసెను.

సర్ జాన్ సైమన్ ఇండియా

రాజప్రతినిధి

లండన్, జన 18:— సర్ జాన్ సైమన్ గారు ఇండియ ప్రభు ని స్థానే రాజ ప్రతినిధి గ వచ్చెదమనియు రాజప్రతినిధి అయినవీదప పీఠ విరదము నిచ్చెదమనియు ఇంగ్లండుప్రభువు అధికారమునకు వచ్చి కొద్దికాలమే అయినను ‘వైటుహోల్’ ఇండియా కార్యాలయములో చాల పర్యాయములు ఎదుర్కొనవలసినవైననియు, మరియు ఈ మధ్య మన్య జ్వరము వచ్చినవీదప రాజప్రతినిధిగ యందుటకు మరింత ఇష్టములేదనియు డెయిలీ మెరకర్లు ప్రకాశింపలేఖరి దెలుపుచున్నారు.

అమానల్లాగారు ఆమెరికా ఆహ్వానము సంగీరించెదరనే యనుకొనుచున్నారు. అట్లుచో ప్రపంచములోయున్న రంగుజాతుల అత్యేకత ఆమెరికను రిపబ్లికు ఆధ్యక్షుడు వైటుహోవునున రంభజాతిలో జేరిన అమానల్లాగారిని ఆహ్వానించెదడు. అట్లుచో ఆమెరికా రంగుజాతుల రాజులలో ఆహ్వానిండుటకు అమానల్లాగారే ప్రథములు. ఆఫ్రికానిస్థాన ఆఫ్రికాభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు సిద్ధుగయున్నారమనియు మాకెట్ట రాజకీయ సౌకర్యములనుగాని పలుకుబడిగాని ఆకర్షలేదనియు ఆమెరికను ఆరిక జేతలు దెలుపుచున్నారు.

స్పెయిన్ లో వండిని భూములను భూస్వాములనుండి వీకొని పనివాండ్ర కిచ్చి వారు సాగుజడి చేసికొనునటుల స్పెయిన్ ప్రభుత్వము వారు ప ర ప తి ని చ్చి సహాయము చేసెదరట.

రాయలు కమిషను సర్ ప్రెజిడెంట్ వైటుగారు

లండన్, జనవరి 16:—భారతీయులను నియమించుటకుని ఆర్డరును. కాని రాయలు కమిషనుతో సహకారము సూచించి సర్ ప్రెజిడెంట్ వైటుగారు భారతీయులను పోషించుచున్నారు. ప్రతి కమిషనునకు సానుభూతితో భారతీయులను సమీక్షించి వారిపని కేసులను చూచుచున్నాడు. అత్యంత లెక్కయిన పోషణ సహకార మేర్పడునని వాడుకగా వారికి దలపుట భారతీయుల పోషకరమును ప్రకటించుచున్నాడు. ఇందుచే దానిని త్రోసివేయరాదు. భారతీయుల కేసు గావలెనో చెరిగిపోవటము కమిషనులకు ప్రయత్నించవలెను. భారతీయుల పరిస్థితులలోయొక్క ఇతరులవలెకాని తమ రాజ్యాంగ ధామను తయారు చేయుటలో పాల్గొనటము అనారోపించదగినది. ఒక్క భారతీయులకే ఇచ్చినారమని బాధ్యత అన్నమట నిజమే అనుచున్నాడు.

ఇటలీ ఆఫ్ఫీసరు స్పెషియల్ ఉభయాల లాభము మి త్తము కలిపి పాటుచేడమని ఆనాడుల్లాగారు మన్నోని గరితో చెలిపిరి.

18 తేదీన వరదలను గూర్చి విచారించుటకు బాధ్యుని గారు సభిజేసిరి.

లండనులో వరదలకు బాధ్యులెవరని తీవ్రమగుచున్న బయలుదేరినది. 1879 ఆప్ట ప్రకారము లండన్ కవుంటి కవున్సిలు బాధ్యులని కొందరు అనుచున్నారు.

ఈజిప్టు ప్యనహారములు

లండన్, జనవరి 18:—కెయోరోండి (బ్రిటిషు సేనలను న్యాయాధికారులకు తూర్పుగ మార్చుట, నూతన రాను బారములనుగూర్చి తప్ప ఇతరవిషయములన్నియు పరిపూర్ణమై పలు. ఈవిషయములను గూర్చి రాయభారములు జరుగుచున్నవి.

ఆఖిల అమెరికాసభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 16:—మనసభాతి చారిత్రమైన అమెరికా పత్రికను అన్ని దేశములకంటె గొప్పది. బహువ్యాప్తి గాంచినది మాత్రమేగారిని. "మన తావులను ఆయుధములతో గాక న్యాయబద్ధితో పరిపరిచింపుకొనటయే మాకున్న గొప్ప చిహ్నములలో ఒకటి" అని మాండ్రుగారిని.

"ప్రజాస్వామ్య భావమును వ్యాపింపజేయుట, కాంతి స్థాపనము నును పరిత్రగ్గుచులు అనిరి దక్షిణ అమెరికా రిపబ్లికులు జూపిన నైతికబలము గొప్పయోగ్యత, రాజకీయ దైవియతను ప్రపంచమంతయు కృతజ్ఞతను జూపవలెననిరి.

అనుమల్లా రాజుగారు ఇంగ్లండు కేసులను ఆఫ్ఫుకు బాతీయగీతమును పాడి ఆహ్వానించెరట.

ఇంగ్లండులో నన్నపాత్రామిక కేంద్రములన్నిటిని అమెరికాగారికి జూపించెదరట దీనివలన ఆఫ్గనిస్తాను ఆర్థిక పారిశ్రామిక యత్నిధికి కానివసిన ఆర్థులను బడయగోరుచున్నారు.

రిజర్వుబ్యాంకు బిల్లు

లండన్, జనవరి 14:—ప్రతిపక్షుల యభిప్రాయములకు కనుగొనుటకు జూతున్న వ్యయవృద్ధి నిమగ్నపట్టును నిలిబుచ్చుకొన్నాం. ఇందులో మున్నగు బహుముఖములను ఫిసాసిషియలు ప్రముఖత్రక వాకొనుచున్నది రిజర్వుబ్యాంకు బిల్లు వరకులు చిక్కిరిగి పన్నును తెలివిలేలటో గూడు కొన్నవయి. ప్రజాస్వామ్యభాంతులతో గూడుకొన్న పనియే వైనానిషియలు న్యాయపత్రిక చెప్పుచున్నది.

స్ట్రాక్-నా ప్రభునికి విందు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 16:—క్యాబ్జెన్సు మండిరమున ఈప్టిం డింగా ఆస్పిరేయేనువారు ఇండియాకు రాయలకమిషనుగ పోవుచున్న స్ట్రాక్-నా ప్రభుకు వి.వివిరి సర్ లూయీ దేనుగాని ఆతిథిని ఆహ్వానించి ఇండియా త్రేమును గోరు స్పెక్టిగాని పంపుముగాని రాయలు కమిషనులకు పూను కొన్న దుర్భరకార్యచరణము విషయమై సానుభూతిని జూపక మానరియి వారి ప్రయత్నములు కొనసాగుగాక యిది కోరి

దరయి నుడివెను. భారతదేశ సాంఘిక రాజకీయ సమస్య లనుగూర్చి ప్రమాణముగ గైకొనబడువా రెంతయో చాల భిన్నాభిప్రాయములను ఈ పంపున ఇటవలి చర్చలలో జూపిరి. ఇంతచక్కగ నియమించబడిన రాయలు కమిషను ఇట్టి విషయములలో దేనిని పరిశీలించుటకు నమ్మకదని సూచించ ననవలయును. వారి కార్యము దిగ్విజయము గాంచుగాకయని ప్రార్థించవలెననిరి.

భూమిలో సారంగము

కలకత్తాలో కన్వించుట

కలకత్తా, జనవరి 14:—కలకత్తాలోని స్ట్రాంగ్స్ రోడ్డుపై భూమిలో త్రవ్వకుండగా నొక పెద్ద సారంగము కన్వించినది. రాత్రి గొట్టుములబడులు ఇనుపగొట్టుములను నేలలో కెట్టట్టకై ఇనుపగొట్టు ప్రయత్నించుచుండగా ఒకతూము అక సామ్రుగా 12 అంగులు నేలలోకి చిగిపోయెను. తొలప ఏము ఉన్నదో తెలిసికొనుటకై యొక పనివానిని దింపిచూడగా నేల క్రింద నొక సారంగమేర్పడియందెను. సదరు సారంగ మార్గము యొక్క ఇటుకలు ఆంగ్లేయుల కాలమునకు పూర్వపురకముగా నుండెను. ఇంపీరియలు కార్డుకివకను ఏ. డబ్. యం. ఇదు లాలిగారు యీ ప్రదేశముందు పూర్వము ఫోడ్యులియం అను యొద్దు యిండియా కంపెనీవారి కోటయందెనని చెప్పుచు చున్నాడు. ఈ సారంగము గుండా రహస్యముచారముకొలు లోనికివచ్చుచు పోవుచుండుటకై యిది నిర్మింపబడియుండు నని యీ హింప బడుచున్నది. ఏసం గతియును నిర్ధారణగ తెలియదు. (ఆ. ప్రె.)

నిజము బయటపడినది

1867 సం॥రమునాటి ప్లాను ఒకటి ఓడకవు ఆధికారుల మారుమూలరకార్డులలో దొరికినది. పట్టణములోని మురికి నీరంతయు నదిలోకి పోవుటకు ఆప్లానులో నొక మురికి కాల్వ గుర్తింపబడియుండెను. కనక యిప్పుడు కన్వించిన నేల సారంగము మురుగునీరు పోవుట కేర్పడినదయని తెలియచు న్నది. (ఆ. ప్రె.)

రాయలు కమిషను బహిష్కరణము జాతీయైక్యత చేకూర్చినది

డాక్టరు అన్నాగారి అభిప్రాయములు

కాశీ, జనవరి 16:—ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు డాక్టరు అన్నాగారిట్లు చెప్పిరి:—

కాశీలో జరిగిన సభ్యత సమాజే తీర్మానములు ను భాష్యమయై యున్నవి. అగ్రపక్షములవాడు ఈవిషయాల మైనను భేదాభిప్రాయములేక ఏకగ్రీవముగా బహిష్కరణము నామోదించి తీర్మానించిరి. ఈ విషయమై భారతవాతీయంతయు ఏకగ్రీవముగా లేదని సంశయించువా రందరికిని ఇది నీతి పాతముగా నున్నది. ప్రజలంతయు యీ తీర్మానమును మృదయపూర్వకముగా ఆచరణలో తెప్పించు భావించెదను.

సీబెనరికి వ తేదీని రాయలు కమిషను సభ్యులు బొంబాయి రేవులో దిగెదరు. అనాడు ఆఖిలభారత దేశ మందను హర్తాళమును జరిపి, దుకాణము లన్నియు మూసివేసి యీ రాయలు కమిషనుతో ముడికట్టి ప్రమేయములేదని ప్రజల నిదర్శనము జూపవలెను.

సేనగు పగారిట్లు చెప్పిరి—

రాయలు కమిషను బహిష్కరణ విషయమై వెతరపార్టీ లతో సంబంధించి చేతమున కంతకును కాంగ్రెసువారు మార్గ దర్శకులైరి. సీబెనరికి వ తేదీనాడు భారతీయులందఱు చేయవలసిన పని యంతయు నిర్ణయముగా నిర్ణయింపబడినది. దేశీయం తయు ఇంగ్లండు లొక్కొక్కటిగా కార్యసన్నద్ధమై నిలుచునుగాక.

మహానా అబ్దుల్ కలాం గొట్టు చెప్పిరి.

ఈ బహిష్కరణము జనుప్రముగా జరుగుటకు దేశ ములో అన్ని పార్టీవారు కార్యచరణను గడంకురుగు గాక. మహమ్మదీయ సోదరులు ముఖ్యముగ తోటి హిందూ నాయక దేశభక్తులవలె దీక్షకంకణాలై హర్తాళమును నిర్విఘ్నముగా జరుపవలెను. (ఆ. ప్రె.)

సంస్థానాధీశుల సభ

దెల్లి జనవరి 16:—సంస్థానాధీశులసభ కార్యనిర్వాహక వర్గపు సమాజేము త్వరతో జరుగును. సయ్యమునట్లగు కమిషనుల నిమానుకమువల్ల ఏర్పడిన పరిస్థితులగురించి మీరు ఆలోచించెదను. బట్లకు కమిషనువారు నూతనలెలలో విచారణ ముగింపవలయునని గావింపబడిన నూతనను సంస్థానాధీశులు కొందరు ఆతేదీందుచున్నారు. విచారణకు మూడునెలలు చాలదని వీరిఅభిప్రాయము. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

కాంగ్రెసుసభ్యులు రాకుండుట

నాగపూరు, జనవరి 16:—మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ నేడు సమాజేళమయ్యెను. గౌ॥సర్ ఎస్. ఎం. చిట్టావీరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సర్ మాంజేగు బట్లగారు సభలో ఉపన్యాసము యండగా కాంగ్రెసు సభ్యులు ప్రక్కనన్న తెల్లరీ గదిలో భాతాకాని జేయుచుండిరి.

గవర్నరు బట్లగారే ఉపన్యాసమునందు గత అగస్త్య భలో జరిగిన చర్చనుగూర్చి చెలిపిరి రాయలుకమిషనుగూర్చి చెప్పుచు ఆవిషయము స్థానిక ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినది కాదుగాన 22 వ నిబంధన ప్రకారము అందుకు సంబంధించిన తీర్మానములగాని బిల్లులను గాని తాను నిరాకరింపవచ్చునని చెప్పిరి. అయినను యిందువలన ప్రభుత్వమువారి కెట్టినష్టములే దుగాన తన ప్రత్యేకాధికారము నమలు జరుగననిరి. తీర్మానము చర్చించవచ్చునని తదాయము విషయము సభవారే నిర్ణయించుకొనవలెను. సంస్కరణములగూర్చిగాని, రాయలుకమిషను సంబంధముగాని ఉపసంఘము నియమించుటగూర్చి తన ప్రభుత్వమునకు అధికారుల వద్దండి యెట్టిసూచనయు రాలేదుగాన, శాసనసభలో ఉపసంఘముగూర్చి తామేమియు ప్రతిపాదించ నుద్దేశించలేదనిరి. ఒకనేల అట్టివిషయమేవయిన చర్చకునచ్చిన యేమిజేయవలెనో సభవారే నిర్ణయించుకొనవచ్చును. సాంఘికవిద్యేష ములగూర్చి చెప్పెను. ఈ రాష్ట్రములో యొకను సభ్యులకుడరనందుకు విచారముచెప్పిరి. రాంభవరికితుల చేకూర్చుటకు తన యేర్పాటులు జేయవలెననిరి టెనెన్సీబిల్లు, గ్రామపాలకు ధ్యము బిల్లు, మున్నగువట్టుములు శాసనములైనవి. సభ నాటికి ముగిసెను

శ్రీ ఆంధ్రభాషాభిరంజక సమాజము - పచ్చయప్ప పాఠశాల, చెన్నపురి

దైవమాజపు యాజమాన్యమున యీనెల 18 వ తేది బుధవారము 4 గంటలకు పచ్చయప్పపాఠశాల ఇంటర్మీడియేటు గ్యాజియంకోక బహిరంగ సభ జరుపబడును.

ఆంధ్ర మ.ర.రా.శ్రీ గద్దె రంగయ్యవార్యులు గారు పుస్తక భాండాగారములు వాని యుపయోగములకు గూర్చి యాపన్యసింతురు.

అత్తటి బ్రహ్మశ్రీ చల్లా శేషగిరిరావుగారు గ్రాసపాధి పత్రికమును వహింతురు.

యస్. నారాయణ శ్రేష్ఠి,

వై. సేతురామ చంద్రక,

(గౌరవకార్యదర్శులు)

చెన్నపురి హైకోర్టు

జూడికేదరులో

అర్జినరి ఒరిజినల్ సివిల్ జూరిస్ డిక్షన్

ఓ. పి. నెం 162/1927

1913 సం॥ రం ఇండియన్ కంపెనీలో ఆప్ట విషయము ననుసరించి అనంతపూరు మూలములో దేని ఫీట్ పర్మిట్టు ఫండు లిమిటెడ్.

వెట్టియనరు:—డాక్. శివరావు.

అనంతపూరు నివాసమును పైక తెలుపుచిన కంపెనీ బురుదాతయినను హబ్బివరావుగారి మరణమున పైవిషయములో హైకోర్టు ఆఫ్ జూడికేదరు వారిచే 1-1928 తేదిన జారీ చేయబడిన ఉత్తరపు ననుసరించి పైన తెలుపుచిన అనంతపూరు మూలములో దేని ఫీట్ పర్మిట్టు ఫండు లిమిటెడ్ను చాలించవలసినట్లు 1913 సం॥ రం 7 వ ఇండియన్ కంపెనీ నిబంధన ననుసరించి ఈకోర్టువారిచే ఉత్తరపు చేయబడినది యందుములముగా తెలియపరచడ మైనది.

368 ఎస్టేట్సు, చందరాసు } జి. శ్రీరాం బాబు, పెటిషనరు తరపున వకీలు. 15-1-28.

నాయునా? ఏదీయో యొకరికినొకరు చెప్పేరు బెట్టి భారతీయులను వెడలగొట్టుట కిది సాకు'దన్న పేరు గాదు. హిందూదేశమునందలి భారతీయులు నీతి వర్తనమును మిన్నలని పార్జి గాజు గారంగీకరించెదరు. వీరొక్కసంగతిని గమనింపవలెను. దక్షిణాఫ్రికాకు వెడలిన భారతీయులు విద్యాగంధ మెరుగని కూలీలు. సంసారబంధములను గూడ వదలుకొని పలువురు వెడలియండిరి. వీరు వివిధజాతుల ప్రభు నివసించవలసివచ్చుచున్నది. వీరికి వైతికబోధ శలుపువా రెవరును లేరు. హిందూదేశమునందు నీతియు మతమును అవినాభావసంబంధము గలవి. రెంటిని వేరుజేయుటకు వీలులేదు. అట్టిస్థితిలో దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు మతబోధ నేయుటకు వీలు లేకున్నది. ప్రభుత్వమువారు తగిన యవకాశముల నొసగకున్నారు. భారతీయప్రముఖులు తరుచుగ దక్షిణాఫ్రికాకు వెడలుటకై, ప్రోత్సాహమొసగుట దక్షిణాఫ్రికాప్రభుత్వధర్మము. అందుకు మారుగ, భారతీయుల నూరక ధూరుటవలన నెట్టిప్రయోజన ముండును? తెల్లవారి ఆందోళనము కేవల స్వార్థపాత్రమును మాత్రము సూచించుచున్నది. తెల్లవారు భారతీయుల నీరితిని తృణీకరించుటకు ముఖ్యకారణము, హిందూదేశమునకు న్యవరిపాలనము లేకుండుట యేయని చెప్పవచ్చును. భారతభూమి స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నచో, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు భారతీయుల కింతటి కడగండ్లు ఏర్పడియుండవు.

ప్రపంచశాంతి

ప్రపంచశాంతిని పెంపుజేయు నిమిత్తము, మేజరు థామసు, అయిట్కిను అనువారు హిందూదేశమున కరుదెంచిరి. వీరేకద్దతుల ననుసరించి, ఇమ్మహాకార్యమును నిర్వహించెదరో తెలియదు. మేజరు థామసుగారు ఇండియను డెయిలీమెయిలు పత్రికాసంపాదకులకు జెప్పిన సంగతుల జూచిన, వీరికి నానారాష్ట్రసంఘముతో నెట్టి సంబంధము లేదని విషయ మగును. కేవల యూరపియను నానారాష్ట్రసంఘమువలన ప్రయోజనము లేదనియు, మానవకోటియంతయు కలసి ప్రత్యేక సంఘముగ నేర్పడవలయుననియు, మేజరు థామసుగారు తెలుపుచున్నారు. 1931 సంవత్సరమునో, 1932 సంవత్సరమునో, ప్రపంచసమావేశమును జరుపుటకు వీరు తలపెట్టిరి. భారతీయప్రముఖులతో నీ విషయమై ముచ్చటించి, శాంతిసంఘములను ఆయాప్రదేశములందు స్థాపించుటకు వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘమునందు పలువురకు విశ్వాసము తగ్గుచున్నది. అమెరికా యంత్రవరకు నానారాష్ట్రసంఘమునందు జేరలేదు. బ్రెజిల్ మున్నగు దేశములు జేరలేదు. తూర్పుదేశములకు దీనియందు అర్హప్రాతినిధ్యము లేకున్నది. రష్యానికను జేర్చికొనలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘమువారి చర్యలు, శాంతికి తోడ్పడుకున్నవి. ఎవరిని తృప్తిపరుచుకున్నవి. సరళాదేవిగారు కలకత్తాలో నిటీవల జెప్పినట్లు, హిందూదేశము నానారాష్ట్రసంఘమునకు డబ్బిచ్చుటకు మాత్రమే పనికివచ్చును గాని, అందు పాల్గొనుటకు గాదు. నానారాష్ట్రసంఘ దృక్పథము కేవల పాశ్చాత్య దృక్పథమేయని సరళాదేవిగారు సూచించిరి. అందుచే నానారాష్ట్రసంఘమే ప్రపంచశాంతిని జేకూర్చు

నది తలచి యూరకుండక ప్రపంచశాంతిని నేరే నబ్బావు లెల్లరును, మానవ హృదయమునందు గామించుటకై ప్రత్యేకముగ పాటుబడుట విపేక్షము. నానారాష్ట్రసంఘదృష్టి ఆయుధములకుకే మరలునుగాని, మానవసముర్ధరణమునకుకే మరలుకున్నది.

రానున్న వరములు

రానున్న వరముల గూర్చి వసుమతి పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వదంతి ఎంతవరకు నిజమో తెలియదు. ఏలన, ఇట్టి వదంతిలు తరుచుగ జరుగుచున్నవి, అయ్యవి సఫలమగుటలేదు. పైమను కమిషనుకు ప్రజలు తోడ్పడుటకై, అనుకూలవాతావరణము గలిగింపదలచి యిట్టి వరములను ప్రసాదించెదరని, వసుమతి విలేఖకుడు చెలుపుచున్నాడు. రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల జేసెదరనియు, నాభామహారాజుగారికి మరల రాజ్యమిచ్చెదరనియు, వీరికి చెలిసెను. ఇట్టివరములు ఫలించినను, పైమను కమిషను బహిష్కారమువిషయమై ప్రజల నిశ్చయము నడల నక్కరలేదు. సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనకై వీరు ఎక్కుడు పట్టుదలతో పనిజేయవలసిన యవసరము గలదు. ప్రజలజన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలుగకుండ నుండవలయు ననిన, స్వరాజ్యము సుస్థాపితమగుట యవసరము. అనుకూలవరము లీనమయమున లభించుచో, అయ్యవి ప్రజల దృఢనిశ్చయమునకే ఫలము లని ఎంచి, దానిని విడనాడకుండుట శ్రేయస్కరము.

కెనియా పరిపాలనము

కెనియాలోని స్వదేశీయుల కెట్టి యధికారము నొసగకుండ, యూరపియనులకు మాత్రము న్యవరిపాలనము నిచ్చుటవలన, నష్ట మధికముగ గలుగునని, కిక్వా, సెంట్రలు సంఘమువారు తెలిపిరి. ఇంతకన్నను, కిలోనియల్ ఆఫీసు పరిపాలనమే మేలని చెప్పిరి. కెనియా సూచనల ప్రకారము, దేశీయుల డేమలాభములు యూరపియనుల చేతులలో నిలిచి యుండును. యూరపియనులు ఆఫ్రికావాసుల డేమమును పెంపొందింపరని యీసంఘమువారు స్పష్టముగ చెలుపుచున్నారు. తూర్పు ఆఫ్రికాలోని ఆదిమనివాసులలో రాజకీయప్రబోధ మేర్పడుచున్నందుల కిది నిదర్శనమని యీవారముందిన నేషనుపత్రిక సూచించినది. కేవలము ఆదిమనివాసులేగాక టూంగనయికా గవర్నరుగారుగూడ తూర్పుఆఫ్రికాను శ్వేతమయము గావించుట కంగీకరింపలేదు. ధంగు జాతులవారి మొరలను తెల్లవారు నేడు తృణీకరింప వీలయినను, మున్ముందు సులభముగ నిరాకరింప వీలుండదు.

యుద్ధబహిష్కారము : కెల్లాగుగారు

అమెరికా ప్రభుత్వకార్యదర్శి యగు కెల్లాగుగారు ఫ్రెంచిమంత్రి యగు బ్రయండుగారి యభిప్రాయము నామోదింపలేదు. స్వరక్షణకొరకు ప్రారంభించెడి యుద్ధములు పనికివచ్చునని బ్రయండుగారు సూచించిరి. ఇట్టి ఏర్పాటువలన ప్రపంచశాంతి ఎటుల చేకూరదో, యిదివరకు సూచించియుంటిమి. కెల్లాగుగారును యిటులే భావించి ఫ్రెంచి మంత్రిగారి సూచనలను నిరాకరించిరి. ఫ్రాన్సు అమెరికాలు

మాత్రమే గాక యితరదేశములవాసుగూడ నిట్టి యొకంటిక గావించుకొనవలయు నని, కెల్లాగుగారు గోరుచున్నారు. బ్రయండుగారికిను కెల్లాగుగారికి జవాబియలేదు. మంత్రివర్గముతో యోచించి, జవాబిచ్చెదరట. ముందేమిజరుగునో చూడవలయును.

పరీక్షా కార్యము

పరీక్షా కార్యమునకు హిందూదేశము ప్రసిద్ధి పొందినది. అందు ముఖ్యముగ మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమున కగ్రస్థాన మియవచ్చును. అమెరికాలో జరిగిన సివిలు సర్విసుపరీక్షలో, రెండువేలకు 1500 మంది పరీక్షలో దప్పిరట. కమిషనరుగ రయన్ గారిట్టి ఫలితమున కెంతయు వగచుచున్నాడు. ఇప్పటికన్నను సులభపరీక్షల గావించవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. పరీక్ష లింతకఠినముగ నున్నచో, తాము జయము గాంచలేక బోయెడివారమని రయన్ గారు చెలిపిరి. పరీక్షకన్నను, శీలము, అనుభవము, వ్యక్తిత్వము ముఖ్యములని రయన్ గారు చెలిపినసంగతియందు సత్య మొదేని గలదు. పరీక్షలే గమ్యస్థానము లను భావములొలగుట యవసరము.

అర్థ మేమి?

దక్షిణాఫ్రికా వ్యవహారములలో వెలుపలివారు జోక్యము కలుగజేసికొనుట పాశిగాదని హార్డిగాజిగారు చేసినమందలింపు కర్థమేమని నేషనుపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారింతవరకు జోక్యము కలుగజేసికొని యుండులేదు. అట్లుగనుచో ఎవరు జోక్యము దీసికొనిరి? వ్యక్తుల విమర్శనముగ గూర్చి హార్డిగాజిగారు పలుకుచున్నారేమో. మానవులనోళ్ళ నెవరు మూయగలరు? హార్డిగాజిగారు అన్ని వర్ణములవారి పట్లను నిష్పక్షపాతముగ న్యాయము నలుపబూనినపుడు విమర్శనముల కవకాశముండదు. సామ్రాజ్యమున దక్షిణాఫ్రికా నిలిచినను నిలువకున్నను రంగుజాతులవారిని నీసించుట వలన గౌరవము గాంచజాలదు.

బీహారు-బిరిస్సా శాసనసభ

కాంగ్రెసు సభ్యులు వెడలివచ్చిరి

ఉర్దూ కోర్టుభాషగా జేయగోరు తీర్మాన

మామోదింపబడుట

పాట్నా, జన 16:—బీహారు బిరిస్సారాష్ట్రముల శాసనసభ నేడు ప్రారంభమయ్యెను. కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి కాంగ్రెసుపక్షము సభ్యులు ప్రారంభమునందు సభలో నుండి నూతనసభ్యులు రాజభక్తి ప్రమాణము గైకొనుదురని నే జనరొకరిగ సభను బీడిపోయి. ప్రశ్నిత్రములు ప్రారంభముననికి కాంగ్రెసు సభ్యుల స్థానము లన్నియు ఖాళీయైనవి. ఇది పెండ్లెంటు కాంగ్రెసుసభ్యులు జగత్పూరాయణలను, దేవిప్రసాదు శివ్నామర్మగనాథ సభలో నల్లానిరి కాంగ్రెసుపక్షమువారు కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి కొన్ని ప్రత్యేకసంకల్పములందు తప్ప సభను బాజుకాదు దని సత్ప్రయోగించిరి.

తిరుపతి, పాట్నా, భాగల్పూరు విజయపూర్ ఇతరభాషలు కోర్టులందు విధింపబడుననుమనగా వలెనని ప్రభుత్వమువారి కోరిక తీర్మానముపై బిర్సాను చర్చ జరిగెను. ప్రభుత్వసభ్యులు కలసియుగ నుండిరి. కొందరు హిందూసభ్యులు ప్రతికూలముగా వుండిరి. రెండువోట్లు అధికము వచ్చుటచే తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. సభ సాజిక మగునని

భారతీయుల కర్తవ్యము

సర్వపక్ష సమావేశ తీర్మానము

జహ్వరిలాలు నైహూగారి ప్రకటన

జహ్వరిలాలు నైహూగారి ప్రకటన
కాశీ, జనవరి 16: ఈ నెల 15 తేదీ సాయంత్రము
రెండుగంటలకు కాశీలో జరిగిన సర్వపక్ష సమావేశమునకు
డాక్టరు అన్నాగారి యాహ్వానము ననుసరించి అనేక రాజకీ
యపక్షముల ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. డాక్టరు అన్నాగారు,
పండిత మధనమోహన మాలవ్యాగారు, డా॥ శే॥ బహదూరు
సప్తగారు, మాతానా అబ్దుల్ కలామ్ అజద్ గారు, డా॥ యం
నేన్ గుప్తాగారు, సచ్చిదానందపీఠాగారు, డా॥ వై చింతామణి
గారు వివేకానందప్రసాదగారు, పండిత ఇస్మాయిల్ వారాయ్ గారు
గారు, ప్రొఫెసరు పి. కె. తిలక్ గారు, డాక్టరు మూంజీగారు,
జే. యస్. బాసుగారు, కె. రామ్ శర్మగారు, డా॥ పూర్ణా
నందగారు, కృష్ణారాం మేహతాగారు, మాస్టర్ నూరు అలీ
కడియగారు, బాబు గౌరీశంకరు ప్రసాదుగారు, చంద్ర బీహారి
లాలుగారు, నామోబు ఉర్దూ మకము బెహారిలాలు భార్యగారు,
పండిత జహ్వరిలాలుగారు ఇతర వాళ్ళు హాజరైరి.
రాయలకమిషను బహిష్కరణ విధానమును చేయవలసిన పనులన్నియు
చర్చింపబడెను.

ఈ క్రింది తీర్మానములు చేయబడెను
ఈదేశములోని శత్రుక రాజకీయపక్షముల ప్రతి
నిధులు సమావేశమై యీ సభలో తీర్మానించబడినవిగా:-
రాయలు కమిషనుతో నెట్టి బోధనాను ప్రజలు కలగజేసి
కొనకూడదు.

(1) రాయలు కమిషను సభ్యులు బొంబాయి శేవులలో
దిగినదినమున ఉదయం మొదలు సాయంత్రం లకు జరిగవలసిన
బహిష్కరణ సభలు జరిగేరకును హిందూదేశ మంతటను వార్తా
కములు జరుపవలెను.

(2) సాయంత్రం 4-80 గంటలకు ఫిబ్రవరి 3 తేదీ నెం
దుదేశ మంతటను బహిష్కరణ సభలు జరుపబడవలెను.

అ సభలలో యీ దిగువ తీర్మానము చేయబడవలెను.
“ఈ పట్టణవాసులు (పట్టణము పేరు తెల్పవలెను) రాయ
లు కమిషనువారి వ్యవహారములలో ఎప్పుడును ఏ విధముగాను
బోధనా కలగజేసికొనరాదని తీర్మానించును రాయలు క
మిషను సభ్యులను నియమించుటలో ప్రజామిత్ర భారతీయు
ల యొక్క ప్రాయమును తుల్యీకరించినందుకై యీ ఘన కట్టణప్ర
జలు తమ యధిక్షేపణమును వెల్లువెత్తుచున్నాడు. నేట్లు కాన్పి
లలోను సామ్రాజ్య శాసనసభయందును రెండింటిలోను సభ్యుల
యందును ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులందరూ ముఖ్యముగా
యీ మండల ప్రతినిధులు యీ తీర్మానము ననుష్ఠించవలసినది
గా యీ సభవారు కోరుచున్నారు. వీరందరూ తమ శక్తినించ
తేకుండా సెలవుకొని యేర్పాటును నిర్వహించవలెను. భార
తదేశ రాజ్యాంగవిధానము భారతీయులచేతనే నిర్ణయింపబడి
వలెను. ఇందుకొరకై యొక ప్రత్యేక నిర్ణయసభను ఏర్పా
టు చేయబడినది యీ సభవారు తీర్మానము యీచున్నారు.”

ఫిబ్రవరి 12 తేదీన డిల్లీలో యితర రాజకీయ పక్షముల
ప్రతినిధులను, కాంగ్రెసు పార్టీ, యంజి మిట్టివాడను సమావేశ
మై కాంగ్రెసు యొక్క 17 వ సంవత్సర తీర్మానము సారము
స్వీకరించుటా ప్రకాశికను తయారుచేయవలెను. అట్లు తయారు
చేయబడిన చిత్తుముసాయిదా డిల్లీలో సమావేశమయ్యడి కేరొక
ప్రత్యేక నిర్ణయ సంఘము యొద్దట చర్చింపబడవలెను.

కాంగ్రెసు పార్టీని గురించి వారు యీ జనవరి 15 తేదీ
మధ్యాహ్నము సమావేశమైరి. తిరిగి గత రాత్రికూడా సమావేశ
మైరి. (ఆ. పే.)

డాక్టరు అన్నాగారు

మధనమోహన మాలవ్యాగారు

ప్రచారమునకై బయలుదేరు చున్నారు
కాశీ, జనవరి 16: రాయలకమిషను బహిష్కరణ
మం జయ ప్రదముగా కొనసాగించుటకై దేశములోని వివిధ
ప్రాంతములందు ప్రబోధముచేయుటకై డాక్టరు అన్నాగారు
ను పండిత మధనమోహన మాలవ్యాగారును బయలుదేరుచున్నా
ర. మాతానా అబ్దుల్ కలామ్ అజద్ గారుకూడ దేశములో ప్ర
చారముచేయుటకు బయలుదేరుచున్నారు. (శ్రీ పేను.)

కాంగ్రెసు తీర్మానముల

నాదరింపుడు

మద్రాసునాయకుల హెచ్చరిక

శనివారము సాయంత్రము 5-80 గంటలకు రాయపు
రమందు మహాజనసభ కాంగ్రెసుకమిటీ యాజమాన్యముక్రింద
సభ కావించి కాంగ్రెసు తీర్మానములను గూర్చి ఉపన్యాసము
లాసంగబడెను శ్రీయుత పి. మాజేశ్వరింగారు అగ్రాసనాధి
పత్యము వహించిరి.

శ్రీయుత డి. కొశంబైగారు కాంగ్రెసు తీర్మానములను
గూర్చి మాట్లాడించుచుండగ నీలపత్మంగుప్రసాదు ఉప
న్యాసకలకు మధ్య మధ్య ప్రశ్నలు, వేయబడంగెను. కాని
కొశంబైగారు ధైర్యముతో సదకు ప్రశ్నలకు జవాబుజెప్పి
రాయలకమిషనును పూర్తిగా బహిష్కరించి భారతీయుల ధ్య
యందీర్గ మూర్తియును నెలకొల్పవలసి హెచ్చరించిరి. ఈసంద
ర్భమున అడిద్రావిడలసభవారు కై స్తవ సభవారు కమిష
నును బహిష్కరించరాదని తీర్మానించినందులకు చాల విచార
మును తెలిపిరి.

ఈవార శ్రీయుత వేణుగోపాలచెట్టిగారు రాయలు
కమిషనును బహిష్కరించుటయే భారతీయుల ప్రధానకర్త
వ్యవస్థ చెప్పి తమవారును బలపరచును రామాయణ మహాభా
రతములనందే స్తోత్రములను జదివిరి. మాడ విశేషములను నం
టనే బహిష్కరించవలెనని హెచ్చరించిరి.

ఈవార శ్రీయుత యస్. సత్యమూర్తిగారు కాంగ్రె
సు యొక్క 4 ముఖ్యతీర్మానములను గూర్చి విపులముగ ప్రసం
గించి రాయలకమిషను బహిష్కరణను జయప్రదముగ జరు
గ గలందులకై శ్రీమత్ యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు సి
యస్. గోవిందరాజ మొదలియురు గారు ఇత్యాదివాడుకులం
దరును కమిషనుయందుల పాత్యులమివ్వబోవు వారి నడ్డగించుట
కై సహాయకక్షల కృషి నలుపుటకు కృతనిశ్చయులైయు
న్నారని చెప్పిరి.

ది 18-1-28 తేదీ సాయంత్రము 5-80 గంటలకు చూరై
యందున్న గాంధీ జనమండల మహాజనసభవారి యాజమాన్య
ముక్రింద సభ జరపబడి అందుకాంగ్రెసు తీర్మానముల గూర్చి
బోధించబడెను. శ్రీయుత డి. కొశంబైగారు అగ్రాసనాధిపత్య
మును వహించిరి.

***
ALL INDIA EXHIBITION.
OPEN FOR THREE DAYS ONLY.
CLOSES ON FRIDAY MIDNIGHT.
GATE FEES. REDUCED TO TWO ANNAS.
***

వీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివర కే అందరికిని
వాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark తెప్పించి, ఒకరసా చాడిన మీరు మిక్కిలి రుచిపొందవలసి మామిళ్ళి శాఖిప్రాయము. ప్రతిదినము అందుకర్త
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రభువిదర్శనము.

ఇది మేలైనకస్తూరి, కుంతనుపువ్వు, అత్తార్యమొనపివలెను మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తమగా తయారు
చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, బిడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. గలబంబజ్వరములు, దగ్గులు, తిత్తులు,
అల్సేము, స్లేపు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పిల్లలు పుట్టినతరువాత ప్రత్యేక తోడ్పు, ఆగ్నిహృంద్యము, మలమును
బహిష్కరించు మొదలగువాటికి ప్రయోగమువలె ఉపయోగపడును. శ్రీమంతులము ముసలివారు మొదలగువాటికి
అవ్యతిరేకము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 12 గర కృ 0-4-0 5 పోపు ఖర్చు 0-4-0 2. పోపుకులకు
వో సహా కృ. 1-8-0, 12 కి కృ. 2-8-0, 25 కి కృ. 5-8-0.

భీషగోరత్న శాశ్వతు వెంకటాచల పండితులు, పొప్పైటరు.
శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

అగ్గయుని ప్రధానోపన్యాసమునందు ఆంగ్లేయులెట్లు భారతీ
తీయుల నెట్లు కొల్లగొట్టుచున్నారో తెలిపిరి. ఆంగ్లేయులు భా
రతీ విషయమునందు హద్దుయిరిపోవుటచే భారతీయులు అభ్యంతర
లేక దీనిని ఆపుకేయుటకై ఆ దేశమునండి ఎచ్చు వస్తువులను
బహిష్కరించవలెను. ఆంగ్లేయులు విద్యకల కనుక వాతలచే
తయారుచేయబడిన వస్తువులను బహిష్కరించినవారలకు భవము
రాదు. భవమురాదని గుర్తించినవెంటనే వారు మనవస్తువు చేర్చి
మనకు వలయు విషయములను చక్కగ పరిష్కరించెదరని తెప్పి
అందరిని విదేశీవస్తువులను బహిష్కరించవలెనని హెచ్చరించిరి.
రాయలు కమిషనునుగూడ బహిష్కరించి చరితార్థమును కవిజ
నియు హెచ్చరించిరి. ఇందులకై జయపరము ప్రచారముచేయుటకు
దరును సహాయము సలుపవలెనని కోరిరి.

తరువాత శ్రీయుత యస్. సత్యమూర్తిగారు శ్రీ
ప్రభుకృష్ణధానమునకు కలిగిన సత్తులను విపులముగ తెప్పి
స్సు అభివేక్షించి మద్రాసునకు వచ్చినప్పుడు జయపరము
ముగ పారితోషమును జరిపి చరితార్థమును వహించిన మద్రాసు
ఈ కమిషనును బహిష్కరించుట యందును వెనుదీయకూడవలెనని
నమ్మిరి. ఆంగ్లేయవస్తువులను గూడపూర్తిగా వివర్ణించి శత్రుభా
వ్యమునందాదించుటకై విమర్శల కృషి శత్రుయమును వెల్లడిచెట్లు
డని హెచ్చరించిరి.

తరువాత సి. యస్. గోవిందరాజ మొదలియురు గారు
వేణుగోపాల చెట్టిగారును మాట్లాడిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారి కభివందనములతో సభముగిరి.

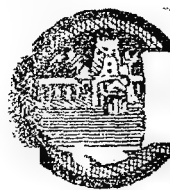
నోటీసు
రాజమండ్రి పి.డి.ము.కోర్టులో
O. S. 328/1927;
Between.

వాదకులు: 1 గట్టు నూర్యనారాయణ, 2 తాడాలకృష్ణమూర్తి
And

ప్రతివాదులు: మల్లాది నూర్యనారాయణ శాస్త్రవాదు
యాదావావాదులు ప్రతివాదిగారి పంపన కేసును
శివారు బుర్రలంక గ్రామంలోని కొంతస్థలమును యిల్లు కట్టు
కొనమన్నారనిన్ని సదకు స్థలము సదకు గ్రామమునకు చెల్ల
డిన గ్రామకంఠం (communal lands) అయి యిప్పుడు
న్ని ప్రతివాదిగారు సదకు స్థలమును యిల్లు కట్టుకొనమన్నారని
మరియే యితరవర్గముగాను ప్రత్యేకముగా భుక్తపరచుకొనబ
గాని జరిగించకూడదన్న ఆలాపన జరిగించుటకుa permanent
Injunction యిప్పించవలసినదనిన్ని యాదావా వాద
లు చేయబడినది. ఇ వా స్థలమును గ్రామమునందరికిన్ని హక్కు
కలిగి వుండుటచేతనున్న గ్రామంలో నుమారు 1500 వంతు
గ్రామములు వుండుటచేతనున్న దావా సౌకర్యం నిడుక్ష
గ్రామముల యవస్థునితరపున వాదులు యాదావా వాదము
చేసి జర్నకొడటకు వుత్తమ యిప్పించవలసినదనిన్ని కోరుతున్న
నది. గ్రామములతరపున యాదాదులు పైదావాను ధుర్జును
రికయినను అభ్యంతరమున్నయెడల వాయిదా తేదీ ఆయన
20-1-1928 తేదీని కోర్టువారికి తెలియపరచవలెను. తేనియెడల
అట్టి అభ్యంతరము లేనట్లుగానే భావించబడి యాదావా
యాదావా జరుపుటకు exparte వుత్తకృత్యచేయబడును.
యనమండ్ర పరమేశ్వరరావు, బి. ఎ, బి. ఎల్.

వాదుల ప్టిపాటు.

మదరాసు వార్తలు

మద్రాసు కాలగెను తీర్మానములు:—జి.బి.ల
 భాద్రక కాలగెను సుభు పహాదు కార్యదర్శిగారు పంపిన
 మద్రాసు కాలగెను తీర్మానముల ప్రతిని వందనములతో
 సమర్పించితిమి.

వీలునత్యాగము నభి:—రేపు 18-1-28 సాయం
 కాళము గెంబలకు ట్రిప్పి కేను బీచిలో తిలకుఘాటువద్ద నొక
 బహిరంగపథ జరుగును.

ఆ కాశీ రైలుమార్గ స్తంభముమీదనుండి మర
నొకచోట:— అఖిలభారత ప్రచర్యనమువద్ద నున్న ఆ కాశీ
రైలుమార్గ స్తంభము నెక్కి క్రిందనుండి కీవ్రాములు పొంది
యింటికిన జమచంద్రావు అను 20 యేండ్ల క్రింద వయసుకు
వచ్చి జనరలు ఆఫ్ బ్రిటీష్ మరణించెను.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేయూద్యోగుల సంఘము:-
ఈ సంఘముయొక్క సాధారణసభ్యుల సమావేశము 18-1-28
తేది బుధవారం సాయంత్రం 4-45 గంటలకు పెరింబూరు రై
లుస్టేషనుకు పట్టురముననన్న మైదానమువద్ద శ్రీహక్ ఎస్.
శ్రీనివాసయ్యంగారి యధ్యక్షులను జరుగును.

సాధూవస్వానీగారి యువస్వాసము :— వై. శం. బి. వ. సంఘమువారి యాజమాన్యమున 18 వ తేదీ బుధ వారమునాడు సాయంత్రం 5-30 గంటలకు గోకలేపాల్లో సాధూ వస్వానీగారు భగవద్గీతనుమాన్సి యుపన్యసించెదరు. గౌ|| సర్ వే. బి. రాజుస్వామి అధ్యక్షుగా రంగస్థలమునపాటురు.

మద్రాసు మరణసంఖ్య:—14-1-28 కేడెంజ్ అం
 షోమన వారములో మహావికము 8 మందికి తగిలి ఒకడు మర
 ణమైనది. కలరావల్ల ఒకడు, ఎం టెక్సు జ్వరమువల్ల ముగ్గురు, మ
 థేరియావల్ల 25 గురు, యితర జ్వరములవల్ల 11 గురును మర
 ణమైనది.

దక్షిణభారతకాశ్రియవాదులు - సైమను కమిషన్ - ఇండియన్ గవర్నమెంటు చట్టమునకు చిట్ట సవరణలు చేయవలసివచ్చినందున సైమను కమిషనుయొద్దట బెట్టబడిన భారతరాజ్యాంగ విధానమును తయారు చేయుటకు నావి దక్షిణ భారత కాశ్రియవాదుల సంఘము వారు యూక్రిండిస్టులు గల యొక కమిటీ ఏర్పరచిరి. సర్ కె. వి. రెడ్డి, రా|| బి|| డా|| సి. నల్లేశుమలియారు, రా|| డా|| ఎ. సి. రాజా, పి. ఎన్. మార్తాండప్పిల్లై, ఆర్. మదనగోపాలు నాయుడు, ఎ. తిలరామమూనూగూరు

రాకపోకలు:—శ్రీ కాశీ మహారాజాగారు గారి రా
లి ముద్రాను విడిచి బెంకుపూసు వెళ్ళిరి.

శ్రీ రమణి యి. హెచ్. ఎం. వారు [మద్రాసు]
[మద్రాసు] విజ్ఞాన గార గత రాత్రి మద్రాసు విడిచి కేరళా
వారు వెళిరి.

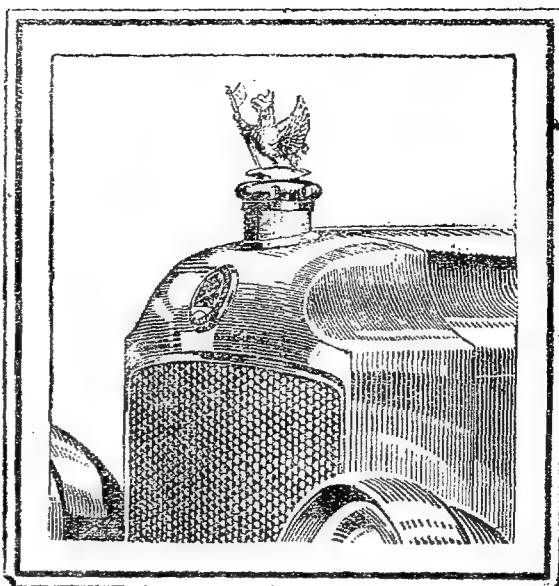
వైట్లు కెప్టిన్లు డి. ఎస్. ఆంధర్జన్ డి. ఎస్. సి.
కళాదళము ఎయిర్ ఫోర్సు, రీసెల్వ్మెన్సు గారు బొంబాయి
జేయిలమునొద్ద నేటి రోజునందు మరదాను వచ్చిరి.

డా|| బి. ఎన్. సుందరరాజు ఫిషరీస్ డైరెక్టరు గారు
 పట్టికానుండి సేటి యొక్క మునుపు ముద్రాను పట్టిగి.

జ. ఎ. చల్లవా ఎం. ఎల్. సి. గారు, శోభ కమిటీ
సభ్యుల సాక్ష్య వివరముల నిన్నటిదినమున ముద్రాను విడిచి
పెట్టి పలికిరి.

మద్రాసులో భూకంపము:—మద్రాసు నగరము
లో గత అదివారము వేకువనామన రే గంటలకు భూమి కదలు
చున్నట్లు కట్టెము వివరించెను. ఈ కట్టెము అనేకగృహములలో
నిక్షిందించుచుండినవారిని మేల్కొల్పితి కెను. నిక్షిందించుచుండిన శిశు
వుల అల్లికినడిలేచిరి. మగ్గులు తరచెను. ఈ నలుగుకట్టెము ను
జూచు 15 సెకండ్లవరకుండెను. చివరయందు నిక్షిందించుచుండ మే
ల్కొనియున్నవారు మద్రాసునగరము నిరుపరిచునచున్న వా
రులెన్నగురించెననుచున్నది. ఒక ఎత్తన్నగు కైలుబావి నగర
ములో పలికి చొప్పుకొని నున్నున్నట్లుగా కట్టెము వివరించె

ఈ చిహ్నము

22. 000

ఉదంబరమును

గౌరవమును

నెటవేర్కు టను

సంపూర్ణతను సూచించును. ఈమిళితమైన సుగుణములు ఈర
కము కారునందే గలవు :—

నా తన

Vauxhall

20-60 3

నైవేదిక ఇండియన్ మాడల్స్ ఈ దేశమునందు గిరాకీలకు తగిన మో

స్తరులందు నరాసరి ప్రశంసమునందు నిపుడున్న కొన్నింటిని నిర్మించబడినవి. ప్రస్తుతము మాత్రమే గలదులందు పరిశీలనాత్మకముగా ఉంచబడియున్నవి.

బలింసియా ప్రధమ ప్రదర్శనమునందు గొప్ప జయముందినట్లు ఈ నూతన కారును వచ్చి చూచి, పరిశీలింపుడు, తరువాత ఇదివరలో లేనట్టి ఒక ప్రమాణమై శ్రేష్ఠతను నూతన వాక్కు హాల్ ఏర్పఱచినటు మీరే శాసించుదురు.

వాక్కుహాల్ కర్మాగారము ప్రతినిధి ఈ కార్యాలలో నొకటిని బాంబాయి మీదుగా నడుపు కొనుచు త్వరలోనే మద్రాసుకువచ్చి మా ప్రదర్శన గదులందు రాబోవు 10 దినములవరకును యుండును.

ధ ర రూ 7,770 లు

SIMPSON & Co., Ltd.,
MADRAS and OOTACAMUND.

నని యొక విలేఖరి వ్రాసెను. ఎచ్చనిన ప్రమాదముగాని నష్ట
ముగాని గలగలేదు.

మద్రాసు శాఖాధ్యక్షులగారి భూకంపముయొక్క తీవ్రతను గణగొనయ్యుటయు లేదు నిష్ఠామితముగఁ జరిగెను డిపార్టుమెంటునుండి ప్రతిపదము వచ్చుచుండునంతటివారై భూకంపమును గూర్చిన ప్రపంచ మేమియులేదు. (మద్రాసు మేయరు)

హో ర కె ను

‘బంగారపు (లేక రోట్టగోట్టు గొలుసు గల బంగారపు
(లేక రోట్టగోట్టు) వాచీ 16 వ లేదీ సాక్షు(తం 6 ఘంట
లకు మైలాపూరు కచ్చేరీ పీఠిలో దొరకెనది. దీనిని పోగొట్టు
కొన్నవారు తనెనగురుల జెప్పి యాచినువ విలాసమున బయలు
వచ్చును.’

సరస్వతుల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
హైదరాబాద్, నిజామాబాద్ పేజీ, పోలావూరు, మద్రాసు.

కాశీలో డాక్టరు అన్నారీగారికి సన్మానము

కానీ, జనవరి 15 :—కానీ పురపాలక సంఘమువారు
అట్టి భారత జాతీయ మహాసభాధ్యక్షులను కానీ అన్యాయ
కికీ సన్మానపత్రము సమర్పించిరీ.

దా|| అస్సారీగారు ప్రస్తుతర మొసంగును నిట్లు చెప్పిరి :—

నేను కాశీ నగరములో చదువుకొంటిని మిత్రకలహములు చేలరేగుచుండునని నీనములలోమాడ కాశీ నగరములో నెవ్వడును ప్రకాంతముగానే యుంటూవచ్చినది. హిందువులను మహమ్మదీయులను యీ అన్యోన్యపట్టుకను పెంపొందించి పక్షపాతిత్వమును పనుకూర్చినది గాక ! (అ. పి.)

మూలవ్యాగారి పరిజ్ఞాను సంచారము

లావణ్యం, జన విశ్రాంతి—పంజాబు కాంగ్రెస్

నము నంగీకరించి పండిత మాలవ్యగారు

ప్రచారములలో పబ్లికరు ముద్రులపై క. నెహ్రూ-0-9-91.
 ప్రా.మ.కు కమిషను బహిష్కారము కాచిన నీచు, పబ్లికరు
 డి.యూ.మరు, కమిషను పంపించును.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము

ఇండియను డెమోక్రసీ మెంటు పత్రిక

గాంధీగారి లేఖయందును గూర్చి వ్రాసినను లేఖకెల్లము గా వ్రాయుచున్నాన అయిన భావమును గ్రహించుటచో నెట్టి కష్టములేదు. ఈ వారములో అనగా యీ నెల 12 వ తేదీన వెలువడిన ఎంగ్లీషు దినపత్రికలో గాంధీగారు ఇండియన్ డెమోక్రసీ పత్రికపై అనుభవితో ప్రకటించిన ప్రధాన వ్యాసము నందలి వైఖరి మామూలు వైఖరికంటె విలక్షణముగా నున్నది. కాంగ్రెసు మహాసభవారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నామోదింపవలెననుటకు వచ్చిన వారిని నిరసించుటయే గాంధీగారికి ముఖ్యముగా నుండెనుగాన అందుకే కావలసిన తెలివితేటలన్నిటను విషయమున నంత ప్రభుత్వమునకును చాలా వివాదమును చూపుటవలన చదువరికి కలగుచున్నది. గోయలు కమిషను లక్షణమును పట్టుకొని నిరసించుటను సంస్కృతికరముగా నుండ లేదని తెలుపుటకే కాంగ్రెసువారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము నామోదించియున్నచో క్రొత్తవ్యవస్థనుగా నున్న భారతీయులందఱును తమ పదవులను రాజీనామాలు నియ్యవలెనని కాంగ్రెసువారు బాగాపించియుండవలసినది అని గాంధీగారు వ్రాసిరి. భారతీయుల భావములను ఆశయములను యిది చూపుచు అవగాహనముగాను నిరంతరముగాను తృప్తికొందుట చే నిపుడు భారతీయుల మితభావమున కాదరము తొలగిపోవు టవలననే యీ సందర్భము కాంగ్రెసుమహాసభలో నీ తీర్మాన మంగూర్చింపబడినదిగాని లేనిచో యిదివరకవలెనే యీయేమి గూడా నీ తీర్మానము తీరస్కరింపబడియే యుండును. మిత వారుల మహాసభలోగూడ బహిష్కరణతీర్మాన మంగూర్చింప బడినగాన కాంగ్రెసు మహాసభలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునకు ప్రతికూలతగా నున్న వ్యర్థపట్టుల వత్తును బల హీనమైనది. ఇంతకును దీరినవలన నేమో ప్రచూదము కలుగునని భావించుట కెట్టి అవకాశమును లేదు. మన ఆసక్తి మృతిని తెలుపుటకొరకు మా త్రి మే యిట్టి తీర్మానములా మో దించుటలో గూడ కొంత ప్రయోజన మున్నది. తిరిగి అసభరము కలిగినపు డిట్టి తీర్మానముల నామోదించుట మున్నగు పనులను చేయుటకు ఆంగ్లేయుల కందువలన హాగ్రహము కలుగునను కారణమువలన మన డెంతయు ప్రముఖ మనము వెనడియ నవ సరియులేదు.

కాంగ్రెసు మహాసభవారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కోరగూడదని గాంధీగారి అభిప్రాయముకాదు. అదియే అయిన యభిప్రాయమేగో అయిన ఆక్షేపణ స్వల్పముగా బోధపడియేయుండును. ఆంగ్లేయుల అధీనమునంజీ నేను జన్మించితినిగానో చెడను. అందుకేట్టి మహాత్మాగారునయినను చేసేదను, నేతము అరజకమున మునిగిననుగూడ నాకు సమ్యక్మే అని గాంధీగారు వ్రాసిరి. ఇండియన్ డెమోక్రసీ అనుమాట మాత్ర మే గాంధీగారికి సరిపడలేదు. భారతదేశమునందలి జనసామాన్యము నలభకుగా గ్రహింపగల దేశభావ పర మేదియును దానికి సరియైనది నాకు కనబడలేదు అని గాంధీగారు వ్రాసిరి. మన దేశభావలలో తిరిగి నడచుటకు కనబడు వరకు నున్న పట్టి ఆశయమును కలిగియుండరా దనినచో మరే పెక్కు ఆశయములనుగూడ వలె విపులముగా చెప్పగూడదు. "కన్స్టిట్యూషన్లలో, క్రిమిం ఆఫ్ ది బ్రిటన్, గ్రీవాన్సు కిఫోరు ది స్ట్రెస్సింగ్ ఫ్రం ఆఫ్ నెటో, ది సెకండు ఛేంబరు, ప్రొపోజర్లు రిడ్రబం లేవను" మున్నగు వాక్యములు కనిపింపజేయునట్లు గవర్నమెంటుకు ముఖ్యాంగములుగా నుండినవి. వీని భావమును సరిగా కల్ప ది:చు నడచుట చాలా దేశభావలలో లేనేలేవు. అట్టిచో నిట్టి విషయములనుగూర్చి మనము మాటలాడగూడదనునదల నది చాలా కఠిన నియమమేయగును. "స్వరాజ్యమును పదియును మొదలు దాదాభాయి నారోజీగారు నుడివెరి. అది చాలా చదితమైనది. కావుననే దానిని మనము వదలగూడదు" అని గాంధీగారు వ్రాసిరి. దాదాభాయిగారు స్వరాజ్యమును వదలుచు నాడినపుడు కలగనియెలు సెల్ఫ్ గవర్నమెంటు పద్ధతినే మన దేశము లుద్దేశించిరి. అటుపిమ్మట నది ఆంతకంటె సగిరకగు స్వాతంత్ర్యముగో 'డొమినియన్' స్టేటుస్సుగా మారినది. కాశీలో జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభలో కలగనియులు సందర్భాన్ని మొదలు గోల్డేగారు ఆమోదించిరి. పిమ్మట మరునాటికి వచ్చిన కాసినీ దాదాభాయిగారు నిరసించిరి అప్పుడు సర్ ఫిరోజీషా మెహతాగారు మున్నగువారు చాలా పటి కూలముగానే యుండిరి. ఇప్పుడేగిరంపబడిన డొమినియన్ స్టేటు ను నందు కంటె కఠిన నియమసెల్ఫ్ గవర్నమెంటునందు స్వాతంత్ర్యము చాల రుచున. డొమినియన్ స్టేటును అనగా సంతకము కలిగి విషయమునందు మాత్రము తప్ప సకల విషయము జయ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే యగును (ప్రాంతముల). మినియన్ స్టేటును యొక్క వ్యాప్తి భాగమును పండిత మదన దీక్షిత్ వాల్లభు చంద్ నాగమునందే ప్రకర. మాలానా ఆర్మయభాగ యొక డివిషన్ ఆమెరికా చారముచేయుటకు బం

మీ సొమునకు మంచి విలువను పొందుడు!

తైరులు చేయుటయందు రబ్బరు త్రాళ్లను సమస్తైన వరుసలుగా జేయబడిన లెటెక్సు మాదిరిగా సాగునట్టి గుణము గలిగి నరియైన టేన్షన్ గలిగి యుండును. రాయల్ కాడ్డు తైరులోని ప్రతిభాగమును తనయొక్కవనిని బాగుగా నిర్వర్తించును.

ROYAL CORD

మొత్తము క్రాస్త్రాములలోని వాషింగ్టన్ నగరముందున్నాడు. ఇట్టివల ఆమెరికా సుము క్రాస్త్రాములతో కేసదాకు జరిగిన వాణిజ్య సంబంధమును వోడంబడికలో కేసదాపక్షమున కేసదారాయబారియే సంతకముచేసెనుగాని బ్రిటనుదేశపురాయబారి సంతకము చేయలేదు. ఇప్పుడు పారిసునగరమునందుగూడ కేసదావారోక రాయబారిని నియమించిరి. ఐర్లండువారు గూడ ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలో దొకరాయబారిని నియమించిరి. ఐర్లండు ప్రధానమంత్రియగు: దేశరత్నకమోత్రియగు మరీక్లాండ్ రువోగ్లను యిప్పుడు ఆమెరికా రాష్ట్రములకు వెళ్లిరి. ఇటుపైని బ్రిటనుదేశమువారికిని నురియొక విశేషమువారి కిని యుద్ధము తలపించునదల దక్షిణాఫ్రికావారు బ్రిటను దేశము వారికి కి సహాయము చేసి తీరవలెనను నిర్ణయము లేదు. ముగియమున్న సహాయము చేయవచ్చును, లేనిచో తటస్థముగా నుండవచ్చును అని దక్షిణాఫ్రికా నాయకుడు జగరలు హెర్జోగసుగా రిట్టిసలక స్పష్టముగా తెలియజేయుచుగాని అటుల ఒక అభినివేశము తటస్థముగా నున్నచో యంగ్లాండులో యుద్ధమునకు గడంగిన విశేషముపారు ఆయభినివేశమును స్వతంత్రదేశముగా భావించి ఆదేశముపై దాడివడకుండ నుండురా? అనునదియే యిప్పుడు కలిగిన సమస్య. ఇది ఆంతముఖ్యమైన సమస్యగాని వేరుగా చెప్ప నవసరములేదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమును గూర్చి కొద్ది

మంచి వివరములు గూడ రాజరిక పత్రిక అభిప్రాయము లును కలిగియుండినను తమ అసమ్యక్తిని నూచించుటకే అధిక సంఖ్యాకులు దాని నామోదించుచు మా అభిప్రాయము. "బ్రిటిషువారివద్ద భారతీయులు దేశరత్నమును తరిపాలనమును సెల్ఫ్ గవర్నమెంటును కొంత కాలమునకు వారు స్వతంత్రముగా వ్యవహరింపగలుగుదురు. అప్పుడు ఆంగ్లేయుల పగిలకమును తొలగింపవలెను. దానివలన బ్రిటనుదేశమునమును భారతదేశమునకును గూడ మేలుకలుగును." అని మెకాతే మన్రోగార్లు మున్నగు ఆంగ్లేయిండును రాజనీతిజ్ఞులుగూడ వెనుకనే తెలిపియుండిరి. ఇటుపైని కాంగ్రెసు మహాసభలో చర్చయంతయును హిందూస్థానీ భాషలోనే జరుపబడినెను. అప్పుడు యిండియన్ డెమోక్రసీ తీర్మానమువంటి హిందూస్థానీ తీర్మానములు నామోదించుట తలపించుట అని గాంధీగారు వ్రాసిరి. హిందూస్థానీ భాషలో స్వాతంత్ర్యము అనుభవించుటకు గాన నది ఆమోదించబడి యుండవచ్చును. కాశీ కాంగ్రెసు మహాసభలో కేవలము ఉగ్ర దుభావలోనే చర్చలన్నియు జరుగునదల యొకను అధికముగ ఆగ్రహమునకు కలుగగలదు. కెన్నెఫర్లలో ఉరురులోనే చర్చలన్నియును జరిగియుండినచో చాలవలసిన పథలోనండి లేచి పోయిరేయెందును. ఉపన్యాసము ప్రవహింపజేయుట నుద్దేశించియే మాటలాడవలసియుండును. అప్పుడందులో కొంత హాస్యమునూడ మిళితమును.

only those that are... ..

రాయలకమిషను
యూరోపియను సంఘము

సహకారసభ్యులు కావలెను

గవర్నరుగారి యాజ్ఞచేతము

ఈ నెల 14 తేదీ రాత్రి మద్రాసునందు ఎక్కువలో గల మహాదేవీ హిందూ యూరోపియను సంఘముయొక్క మద్రాసు శాఖగారి మూడవ సాంస్కృతిక విందు జరిగెను. ఆ సభకులకు కృత్యములైన బ్యాంక్ గాని పబ్లిక్ నువ్వరీం చుచు జరిగినట్లె వచ్చిన గవర్నరు చంపతులకు జయవాదమును బిగ్గి యెట్లు చెప్పెరి.

యూరోపియను సంఘ బాధ్యత

హిందూదేశముయొక్క రాజకీయాభివృద్ధియందు నూ తనకకము చేసి ప్రారంభమైంది. ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వ కారాన మును సంబంధించి పెంపొందించి మరికొంత బాధ్యతాయత ప్రభుత్వమును యూరేషియను ప్రసాదించుటకై రాయలకమిషను నియమించబడినది.

ఈ రోజునను మన బాధ్యత చాల ఎక్కువైనది. ఈ దేశములో అనేక భిన్న భావాలవారు భిన్న భావాలవారు కలరు. ఇదియొక హామీ యెదురు. ఈ దేశభరిపాలనా విధానము అతి క్లిష్టమైనది. సామ్రాజ్య రాజ్యాంగధురంధరల మేధా కత్తి యొక్కయు యూరేషియనువారల సహకారమును వినియోగించ వలసియున్నది.

ఇప్పుడీ రాయలకమిషనువారు చేయబోవు విచారణ యందు ఆవలంబించబోయే పద్ధతి యూరోపియను సంఘము నకు తృప్తికరముగా నున్నది. ఎందువల్లనగా యీ విచారణ సంఘసభ్యులందరు పాశ్చాత్యదేశములోని స్వతంత్రపరిపాలనా సంస్థలయందు చనువుజానము కలవారే. వీరు నిర్మలమనస్కులై నిష్పక్షపాతబుద్ధితో విచారణచేయుచున్నారు. విరికి వివిధమై రాగద్వేషములను హిందూదేశము నెడల లేవు. వీరు బ్రిటిషు సైనికలయొక్కయు భారతీయ ప్రముఖుల యొక్కయు అభిప్రాయములను అడిగి తెలుసుకొనుటయే గాక వారి యావ దేశములకు ఆవలంబించియు పనిచేయుదురు.

ఈ రాయలు కమిషనువారికి సహాయభూతముగా ను పు హల నిచ్చుట కేర్పరచబడిన నెలెత్తుకమిటిల సభ్యులు కావిన సభ్యులతో కూడినై యుండవలెనని నియమించుటవల్ల ఈ రాజ్యాంగ విచారణయందు భారతీయ ప్రతినిధుల కెక్కువ ప్రాముఖ్య మొసంగబడినది. ఈ విచారణపద్ధతి ఇంక చక్కగా నేర్పాటుచేయుటచేసవచ్చుచున్నది గూడ భారతీయనాయకులు యీ రాయలు కమిషను పద్ధతి వాగుగా లేదని తృప్తికరించుచున్నారు. కాని కొలది దినములైనట్లయితే యీ దేశము నాయకులందరూ తమ భా వోదేశము లుపరమించిన పిమ్మట మరికొంత విశేషబుద్ధితో పర్యాలోచించి యీ దేశ తేమాభివృద్ధికై నిర్దేశించిన యీ విచారణసంఘమును తప్పక ఆమోదించెదరని నేడు విశ్వసిం చుచున్నాను.

రాయలుకమిషను బహిష్కరణము ఆఖరిభారత

జాతీయాందోళనము కాదు

ఈ రాయలు కమిషను బహిష్కరణముగూర్చి నేను విశేషించి మాటాడవలయుననిలేదు.

ఇది భారతజాతి కంఠము సంబంధించిన యాందోళన కాదు. ఎవరో కొంతమంది భారతీయనాయకులు తమ రా జ్యాంగవత్తమున కిదియొక చరణంకపు ఎక్కుగా ప్రారంభించి యీ రాయలుకమిషనుయొక్క నిజస్వభావ ప్రాశస్త్యమును ప్రస్తుతపరిశీలకులను గుర్తించక కండ్లు మూసికొనుచున్నార.

యూరోపియనుల విధి

ఈ దేశముయొక్క యోగక్షమమునందు యూరో పియనులు పూర్తిగా ప్రసక్తి కలుగజేసికొనవలసియున్నది. రాయలు కమిషనువారి యెదుట వన సలహాం నివేదించి సాక్షులు నియోజకలసియున్నది.

మనము హిందూదేశము నుద్ధరించుటకే వచ్చితిమి

కలకత్తాలో జరిగియుండిన వార్తక విచయనందర్శమున జరిగిన చర్యలకుబట్టి మనము యీ దేశముయొక్క ప్రజలు రాజ్యాంగాభివృద్ధికి తోడ్పడుటకే యత్నించుచుండవలయునని లేటెల్ల మనుచున్నది. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనా మార్గమును చూపుటకై మన మిదేశమునకు వచ్చితిమి. అప్పు

దిప్పును రాజ్యాంగవ్యవహారములో కొన్ని దినములను మన మా కన్నించివేసి కొన్ని అవసరములకు సంఘముల క్రేయ మును కొంతమందికి అట్టివచ్చెన ప్రతిబంధకములను కల్పించ వలెకాదు. కాని, అంతరూప్రియతర మనకును భారతీ యులకును ఉండవలసిన సఖ్యతను భంగము కలుగకుండను. ఎవ్వరిపాలనాసంస్థ కన్నీటికిని అన్యోన్యసఖ్యత యావత్సంపై యున్నది.

జాతీయైక్యభావము పెంపొందవలెను

ఇప్పుడీ దేశములో భిన్నమతములవారు సంఘములవారు ముఖ్యము కలహించుచున్నారు. స్వరాజ్యసాధి వారు చాలా క్రేమబడి కొంతవరకు సహకారమును సమకూర్చినారు. మొన్న జరిగిన కాంగ్రెసు తీర్మానముల కలహము లంతరించుటయే గాక జాతీయైక్యభావ మేర్పడి స్పష్టమైనదిగాని హిందూ దేశము బాధ్యతాయత స్వరచిపాలన కన్నీటికిందరు.

హిందూభలకము, మహమ్మదీయులకును సఖ్యత చేకూర్చుటకు రాయలకమిషను బహిష్కరణ మొక ముఖ్యసందర్భము గా జాతీయనాయకులు కల్పించిరి. బ్రిటిషువారియందు ద్వేష భావమును ఇరుమతిచుటవారును విహించవలయునని ప్రబోధించుటవలన చెందుసంఘములకును సమానసఖ్యత చేకూర్చుచున్నా రు. ఇది నిజమైన జాతీయైక్యభావముకాదు. ఇది దేశోపకారి యను వర్ణనకాదు. ఇది దేశోద్ధ్వకరము.

భారతీయులను ఆంగ్లేయులను ఇరవ వ్యాపారవ్యవ హారములలో సఖ్యతతో వ్యవహరించుచున్నప్పుడు రాజకీయ రంగములోగూడ సహవ్యవహారో నేల వర్తించరాదు?

ఇంగ్లాడుదేశమువారి రాయలుకమిషను నియమించిన భారతదేశమునకు మేలుచేకూర్చుటలంచినపుడు ఆంగ్లేయులకు దుడుదైక్యులను కుట్రలెత్తుటలు ఆరోపించుటవల్ల భారతీయు లకు క్షేమకరముకాదు. మామలాటిరసాగ్రహములకు సహకార భావమే ఎక్కువ లాభకరము.

విజ్ఞప్తి

మీ కంఠము హిందూదేశవ్యవహారములలో ఎక్కువ క్రౌన్ద్రువులను పరింపకలయునని కోరుచున్నాను. బ్రిటిషువారి కిది భారతీయులను గల బాంధవ్యసంబంధ మింకను విడిపో తేను కొంతకాలమైనపిదప యీ దేశదశిక్ర వ్రాయబడి నప్పుడు యీ దేశము నకు ఆంగ్లేయులు తమ సహవాసమువల్ల మహోపకారముగావించి ఆంగ్లేయదేశ సన్ధా ప్రతిష్ఠాపనల సేవకేముందు నెలకొన్న దేశము నుద్ధరించరని వ్రాయబడినది. ఈ మహోత్సవమును యువకారమును మన పంపరము చేయగలమని నేను విశ్వసింపుచున్నాను.

గవర్నరుగారి యుపన్యాసము

గవర్నరుగారు ప్రై యువభావమునకు ప్రత్యుత్తర ముసంఘము నెట్లుచెప్పిరి:-

యూరోపియనుల బాధ్యతలు

హిందువులతో వికమత్వముతో మెలంగుచు వారిబాధ లను తొలగింపజేయుచు జనోపకారకై నర్తించుచున్న ఆంగ్లే యులను నేను అనేకరసము తరచుచుచున్నాను. వారి ప్రజో పకారమును నేను ప్రసంగించెదగ్గ వారు యీ హిందూదేశ పూర్వై తమ బాధ్యతలను నిర్వర్తించుచున్నారని నేను చెప్ప గలను.

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితి

యూరోపియనులకు భారతీయులను సఖ్యతతో వర్తించువప్పుడు అన్యోన్య వ్యవహారములందుగల ప్రధానోద్దేశములే ఇరుపక్షములవారును గుర్తించుచుండవలెను. కల్పితకృత్రిమముల యనుమానములను మన మొకరియెడల మరొకరు కలిగియుండి వ్యవహారముల కధారముల కల్పించరాదు. ఏ విషయములలో మనకు భిన్నాభిప్రాయములు కలవో ఏ విషయములలో మన మేకభిమించుచున్నామో బాగుగా గుర్తించవలెను.

హైందవులకు యూరోపియనులకు యీ దేశముందు సమాన హక్కు బాధ్యతలు గలవు. వ్యాపార పరిశ్రమలయందు అన్యోన్య సహకారములే పనిచేయు చున్నార. ఆందుకొరకై ప్రజలయందు విద్యాసంస్కృతియును తాత్వవ్యవహారజ్ఞానమును ప్రజలలో పెంపొందవలెను. ఈ దేశైక్యవ్యవస్థను ఈ దేశసాగరకతను పెంపొందించుటకును భార తీయు ప్రముఖులను యూరోపియను ప్రముఖులను సమాన భావ్యులై పనిచేయుచున్నారు. ఇరువురునుగూడ అంతర్జాతీయ దేశమునుకై పాటుపడుచున్నారు. మనమందరము అన్యోన్య ముగ ఆమోదించదగిన విషయము లనేకముగలవు. కాబట్టి మన

సఖ్యతను ఆధారభూతమునైన యువకాశములకు సద్వినియోగ ముచేసి సమాధానభావమును పొందుకొన్న పిమ్మట బిన్నాభిప్రాయ కారణములను విమచించుట బద్ధించినదేగాక, ఇట్లు సఖ్యత చేపూర్వకములు చేతనను దురభివృద్ధిని సహకారభావమునా మనము సంకల్పింపరాదు. నిర్వహత సామర్థ్యగడితు తో మనము పూనుకొని పనిచేసెయెడల సామర్థ్యరహితమునై మూలమున కలిగెడి ప్రతిబంధకము, రచ్చియు తొలగిపోయి విశాలమైన దేశభక్తియును పృథ్వీసునీత్య భావమును విజయ మంది నీరముగా పాడుకొనగలవు.

ఆకాశరైలుమార్గ స్తంభము నెక్కి క్రిందబడుట

ఈ నెల 12 వ తేదీనాటి మధ్యాహ్నమున క్రిష్టియనా కాశజి వికాస్థియను జనుచంద్రువావు అను యువనదియొద్ద యువకుడు ఆఖరిభారత ప్రభుత్వముయొక్క యావరణ వెల పల చెట్టును రెండువేల అవుతున్నట్లు ఆకాశరైలు మార్గ స్తం భము నెక్కి క్రిందబడుట యెత్తునని పట్టుతప్పి నేలమీద పడె ను. చేతులను కాళ్లను అతి తీవ్రముగా గాయములు తగిలెను. తొడలయెముకలు బయటికినచ్చినవి. ఊపిరితిత్తికి తీవ్రముగా గాయముతగిలినది వెంటనే జనరలు ఆసుపత్రికి తీసికొనిపో యిరి. అచ్చట చికిత్స జరుగుచున్నది.

ఇకడు పరమనాకం కరీయప్ప మదలిపిళిలో 2 వ నెం బరు గృహములో నివసించియున్న యొక క్రైస్తవకుటుంబము నకు చెందినవాడు.

వీని ప్రస్తుతదేహాస్థి యెట్లున్నదో రూఢిగా తెలియదు. ఆస్పత్రిలో నతనికి రహస్యముగా చికిత్స నొసగుచున్నా రు. అదినమున తీవ్రముగా జ్వరము తగిలియుండినట్లును తరువాతి జ్వరము కొద్దిగా తగ్గియున్నట్లును మాత్రము తెలియుచు న్నది.

ఇతడు ప్రదర్శనమును చూచుటకై యీ ప్రభుత్వనెక్కి నట్లుగా పోలీసువారికి వాంఛ్యులమిచ్చినట్లు తెలియచు న్నది. ఇరవీకి మూర్చుకోగ మండియున్నట్లు గూడ తెలియు చున్నది. కాని పూర్తి నుగు భోటా యొక్కను తెలియజేదు.

(డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్)

పత్రిసు ఆలుయిండియా నేపనలు క్యాలెండరు:-

ఇదిగూడ పత్రిసునేపనలు కాలెండరునైనానే యున్నదిగాని దీనియందు దేనియనాయకులపలుకు లభ్యధికముగానున్నది. పటములనైనాగూడ పెద్దగానున్నది. ఇందు ముగ్గుగా గాంధీ మహాత్ముని పటమున్నది. ఆగ్రభాగమున భారతీయత పటము న్నది. దీనియందు మొత్తము 29 పటములు కలవు వీరిలో చాచాభాయి, నారోజీ, మహాత్మాజీ, శ్రీనివాసయ్యంగారు, డా॥ అన్నాగిగర్ల పటములు మిక్కిలి పెద్దవైనవి. గోక్షే, సనా ర్కరు, సరోజినీదేవి, అకచూన్య లిలకు, రమింద్రనాథు, నురేం ద్రనాథు, అప్పనిశునూరు, బదుమిట్టి త్యాగ్జీ, దేశిబాధు, మోతీ లాల్ నెహ్రూ, ఫిరోజీషా మెహతా, ఆనందమోహనబోస్, అలీసాదత్, నాచా, విజయరాఘవాచారి, లాల్ మోహన ఘోష, రసవిహారఘోష, లజపతిరాయగార్ల పటములు రెండవ నైనా పరమహంస, చివకానంద, మాలవ్యాజీ, సి. వి. ఎస్ ఆయ్యరు, డాక్టరు బిసెంటు ముత్తరంగ మొదలైనవారగు పటములు చిన్నవయిజా. పటముల దినమున కాలెండరు కలదు దీని ధర వివరింపబడినది. దేశభక్తుల యింటు నిది ముఖ్యముగా నుండదగిన కాలెండరు. ఇది ఉచితముగా నీయబడును. ఈ కాలెండరును కోరువా రింటు ప్రాయశచలెను.

అడ్రెసు:- ఎస్. పత్రి అండు బ్రదర్సు 21 మల్లా సాహెబు స్ట్రీటు, మహుకారుపేట, మదరాసు.

* * *

పత్రిసు నేపనలు క్యాలెండరు:- ఇది మిక్కిలి

పెద్దక్యాలెండరు. దీనియందు ముగ్గుగా కాంగ్రెసు మహాసభా ధ్యక్షుడు డాక్టరు అన్నాగిగారి పటమున్నది. దాని పైభాగ మున దేశబంధు చిత్రరంజనరావు, సురభిమోతీలాల్ నెహ్రూ, మహాత్మాగాంధీ, శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ విశేషా నంద స్వాముల పటములును పరాసరిగా శ్రీనివాసయ్యంగారు, డాక్టరు బిసెంటుగార్ల పటములును, క్రిందిభాగమున గోపాల కృష్ణ గోక్షే, శ్రీమతి సరోజినీదేవి, లాల్ లజపతిరాయ, మహమ్మదాలీ షాకతాగిగార్ల పటములును గలవు. దీనినిబడయ గోరువారు యీదిగవ విలాసమునకు ఒక అరణా బిల్లును పంపినచో ఒకకాలెండరు ఉచితముగ పంపబడును.

“ఎస్. పత్రి అండు బ్రదర్సు, 21 మల్లాసాహెబు స్ట్రీటు, మహుకారుపేట మదరాసు.

MANAGING EDITOR,
BASAVANGUDI P.O. BANGALORE CITY.

1928 ఆంధ్ర తాంజనము డిపో వారి 1928

అందమైన రంగుల క్యాలెండర్లు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన పార్వతి పరమేశ్వరులు, మహాత్మా గాంధీ (రెండువిధములు) మరియు, సౌందర్యవతి మున్నగు త్రివర్ణచిత్రపటములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0, 12-కి రూ 1-4-0, 100-కి రూ 9-12-0.

చిన్నపైజా రాధాకృష్ణుడు, మహాత్మా గాంధీ, బర్మాదేశపు పనిత.

క్యాలెండరు 1-కి 0-1-0, 12-కి రూ 0-8-0, 100-కి రూ 3-8-0.

ప్యాకింగు, పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి - ఆంధ్ర తాంజనము డిపో - మదరాసు.

జాతక ఫలములు

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో రెజిస్ట్రేషన్ కార్నిక్లర్లగు గురుజ్యోతిషాలయమువారు చేప్పిన జోష్యము సరిగా నిజమగుచుండుట వారి నెలతయు అభినందించుచున్నాము. (కాంగ్రెస్ పత్రిక).

తా మిదివరలో అనేకమంది జ్యోతిషులచే లెమ జాతకములను వ్రాయించుచుండును. ఒకసారి మాచే వ్రాయించి పరిశీలింపుడు. తమ జాతకముగాని, సరియైన జననకాలముడియలు, గంటలుగాని ఇది తేనివారు ఉత్తరమువ్రాయుకాలము, వయస్సు, మాన పంపిన జాతకునియొక్క శరీరము అవ్వలెట్లుగాము, ధనము, సోదరసోదరీలు, మాతృ, పితృ భూమి, వాహనము, సంతానము, శత్రురోగ బుధులు, కళత్రము, ఆయుర్భాగ్యము పితృభాగ్యనివయము, ఉద్యోగము, లాభము, వ్యయము మొదలగునవియు, విశేషాలములు వ్రాసి పోస్టుఖర్చుల పహా రు. రి లకు వి. పి. గా పంపెదము. జన్మనక్షత్రము గాని, నామముగాని పంపి కారెక్కర రిడింగు పహా రు. రి ఫలము రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

ప్రశ్న 0-4-0, లగ్న సంజేహము లన్న నిరపర్యదము.

గురుజ్యోతిషాలయము

గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

మీ ఉత్సాహము ముచ్చటగా మూడునాళ్లే ఉండి అంతరించక

నవత్సరమునందు 365 రోజులు ఉండునట్లు

శ్రద్ధవహింపుడు.

ది. మద్రాసు వెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ

1964

పోస్టు బాక్సు నెం. 86, మదరాసు.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

మలబద్ధమున వారిండుటలో శ్రేష్ఠమయినది- కాల విరేచనమును చక్కగా గలిగించును. రుచికరమయినది- పళ్ళెము లేదు. 15 తులి దొడ్డి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము

దస్త్య, ఉబ్బసము, కఫము, అల్స, మొదలగు క్షయ రోగ సంబంధమున వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 తులి దొడ్డి రూ. 1-0-0

వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.

పి.కె.సి.అంకుర్, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా

సాక్షి

ఒకటి రెండు వాలున సాక్షి సంపుటములు అమృత మునకు సిద్ధమగుచున్నవి. కొలది ప్రతులు మాత్రమే యిచ్చు త్రించినాము. కావలసినవారు త్వరపడి తెల్పించుకొనక గోరక బడుచున్నారు.

పానుగంటి రాజారావు బ్రదర్సు,

4415

హిరెపురము, తూర్పుగోదావరి

కమలాక్రి

(వి చిత్ర కథ)

గ్రంథకర్త:- నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాశీజి ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయసం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి. సాంఘికనవల-ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశసిద్ధి, ఆకాలపు చదువునంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

తపాలుపేట నెం. 212 రు, చెన్నపురి.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT, BOMBAY & MADRAS.

వాణి జ్యోతిషాలయం, పెంటపాడు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

వలయువారు వారి జాతక సక్రమముక్కు పకలునామ జననకాల ఘడియలుగాని వ్రాసిపంపించియెడల వాడెవని యొక్క అయ్యుర్రాము, శరీరదాదర్శము, ధనము, పోషక సోదరీలు మాతృ, భూమి, విద్య, సంతతి, శత్రువు, కళత్రము, ద్వితీయము, భాగ్యము, పితృ, ఉద్యోగము, లాభము, వ్యయము మొదలగు యావత్తు లంగతులు వ్రాసి పంపించబడును. (1) జీవితము యావత్తును మహాదశ, సంతర్క రి, ఇరుగుదూర్ను మహాదశకు దశావలితములు వ్రాయుటకు రూ 12. (2) జీవితమున్ను మహాదశ, ఫలితములు జరుగుచున్న మహాదశలో అంతర్గత ఫలితములు జరుగుచున్న అంతర్గత ఫలితములున్న వ్రాయుటకు రూ 6. (3) జీవితమున్ను మహాదశ ఫలితములు జరుగుచున్న మహాదశకు అంతర్గత ఫలితములున్న వ్రాయుటకు రూ 8. గోచరము నిత్యచర్య ప్రశ్నలు రూ 12.

వెంకట సుబ్బయ్యశాస్త్రి,

వాళవాసి బాపయ్య సిద్ధాంతిగారి కుమార్తె.

మాదీఫలర సాయనము

"గర్భిణీశ్రీలకు కల్పతరువంటిది" వేదశాస్త్ర, ఔషధము, వికారము, తలతిరుగుట, కడుపుబాదుట, పొట్టనొప్పి, నోటిపూత, అజీర్ణము, క్షయములు, వాంతులు మొదలైన వాటిని బోగొట్టును. వెల బొడి 15 1-8-0.

ఆర్ధరసాయనశాల ముక్త్యాల కృష్ణ

ఆయుర్వేదానంద రత్న కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 340

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భన్మజ్ఞశాఖకుడి (2045) చాక్లరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, రెవెన్యూ

ఇండియాలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన

శ్రీకృష్ణ జ్యోతిర్విద్యాలయం, తణుకు.

ప. గోదావరి.

ప్రాప్తయిండు:- ప్రొఫెసర్ కే. యస్. శివస్వామిశాస్త్రి.

1 సం॥ ఫలము రు. 2. ప్రతి సం॥ ఫలం జీవితము మొత్తం ప్రతి 3 మాసముల ఫలం జీవితం రు. 5. ప్రశ్నలకు రు. 2-4-0. 2 ఆశాల బిళ్ల పంపిన విధన సం॥ గంటల పంచాంగము వ్రాసి కెట్లతో పంపబడును. 12 పంచాంగములు రు. 1. ఈ పంచాంగములో విశేషములు చాలా వున్నవి. జ్యోతిషము, ఔషధ వారికి చాలా వుపయోగము.

సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చినవారు:- 1 శ్రీపురంబాపయ్య శాస్త్రి స్టేట్సు జమీందారుగారు 2 శ్రీ. లక్ష్మణరావు శాస్త్రి రివీవాజ్ బహదూర్ మోదర్ల రామచంద్రరావుగారు 3 శ్రీ. శ్రీనివాస ఆయ్యరుగారు వి. పి. లిల్లా రెడ్డిశాస్త్రి, కృష్ణ. రి చందాశిర్మల అలినాపాలుగారు. జిల్లా మాపరం మెండెంటు ప. గోదావరి జిల్లా.